

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 60 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, SPALIS - OCTOBER 1, 1988

Nr. 192

„LKB Kronika“, Nr. 76

Eina nuo 1972 metų
Perskaitės duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Kratos ir tardymai

(Tėsinys)

Kybartai. 1987 m. lapkričio 18 d. Vilkaviškio KGB būstinėje iš Vilniaus atvykęs tardytojas Stepučinskas tardė Oną Kavaliauskaitę, gyv. Kybartuose Čepajevo sk. 19. Tardytojo pateikti klausimai lietuviškai, rugėjų mėn. 8 d. O. Kavaliauskaitės bute kratos metu paimitus daiktus. Čekistas ypatingai domėjosi, ar O. Kavaliauskaitė nežinanti, kas yra knygos „Katakombų gėlės“ autorius, iš kur gavusi kitas kratos metu paimitas knygas. Ona Kavaliauskaitė pasirašyti po apklausos protokolo atsisakė.

Vilnius. Grįžusius kalinius Povilą Pečiūną bei Jadvygą Bieliauskienę bandom kviesti pokalbiams į Valstybinio saugumo komitetą.

1988 m. sausio 21 d. atnešiamam šaukimui saugumiečiui P. Pečiūnui kategoriskai pareiškė: „Į šiuos rūmus mane nuvešite tik su reikiama ant rankų, laisvanoriškai neisiu — neturiu ką ten kalbėti“. Milicijos pareigūnui, reikalaujančiam, kad P. Pečiūnas greitu laiku įsitarbintų, P. Pečiūnas paaiškino, kad jis turi 30 metų darbo stažą, todėl pagal įstatymus įsitarbinti, jį labiau greitai, jam nėra būtina.

Sausio 21 d. ateiti į saugumo būstinę telefonu buvo kviečiama J. Bieliauskienė. Eiti atsisakė. Sekančią dieną nepriėmė oficialaus šaukimo, sakydama, jog su žmonėmis, kurie slopina demokratizaciją, vykdydami piktadarystes, ir neprisima atsakomybės už milijonus kančių, ji kviečiama pas jus nesilankys, o areštuota nekaltės.

(Bus daugiau)

KATALIKAI PASAULYJE

Vilniaus katalikai nori įsteigti naują parapiją ir statyti bažnyčią

1988 m. gegužės 4 d., trisdešimt vienas Vilniaus miesto Šeškinės, Višuliškių, Justiniškių ir Pašilaičių rajonų tikintys krepšiai į Vilniaus m. LDT Vykdomojo komiteto pirmininką su pareiškimu. Pareiškimo esmė: naujuose rajonuose gyvena daugiau kaip 100,000 žmonių, jų tarpe nemažai tikinčiųjų, kuriems nepatogu pakliūti į senamiestį ir miesto centre esančias bažnyčias. Nemaža klijūtis — perkrautas miesto transportas, šventinėmis dienomis kursuojantis nereguliariai. Be to, dauguma tikinčiųjų yra pagyvenusio ir senyvo amžiaus. Tikintieji, remdamiesi religinių susivienijimų nuostatų (patvirtintų LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo 1976.07.28 įsakų) kreipėsi į Vilniaus miesto LDT Vykdomąjį komitetą, prašydami užregistruoti naują Romos katalikų religinę bendruomenę, sudarant galimybę tikinčiųjų lėšomis statyti vienam iš minėtų rajonų maldos namus — bažnyčią. Po pareiškimo pasirašė trisdešimt vienas asmuo (pagal nuostatų užtenka dvidešimties).

1988 m. rugpjūčio 8 d. Vilniaus miesto LDT vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja A. Čepelienė atsakė, kad „Vykdomojo komiteto nuomone, įregistruoti naują religinę bendruomenę naujuose gyvenamuose rajonuose ir statyti naujus maldos namus. Ar toks faktas negalėtų paskatinti panašiam sprendimui — įamžinti Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį? Taigi tokiomis aplinkybėmis ir mes drįsime laukti tik teigiamo mūsų klausimo išnagrinėjimo, drįsime manyti, kad naujai maldos namai, vienuolynas galima atidarinėti ne tik Rusijoje, Ukrainoje, bet ir Lie-

tuvoje, taip pat ir Vilniuje, kur stagnacijos metais tikinčiųjų interesai buvo paminti, o dažnai ir sutrikti nemažiau, negu bet kur kitur“ — rašo tikintieji.

Informuodami apie šią visuomenės iniciatyvą, mes manome turėsia galimybę apie šį ir kitus panašius atvejus plačiau papasakoti kituose mūsų leidinio numeriuose, baigia savo pranešimą Lietuvos Persitvarkymo sąjūdis. Šia proga primename, kad Vilniaus katedra dar ir šiandien tebėra negražinta Lietuvos tikintiesiems.

ŠV. RAŠTO TIK 20,000

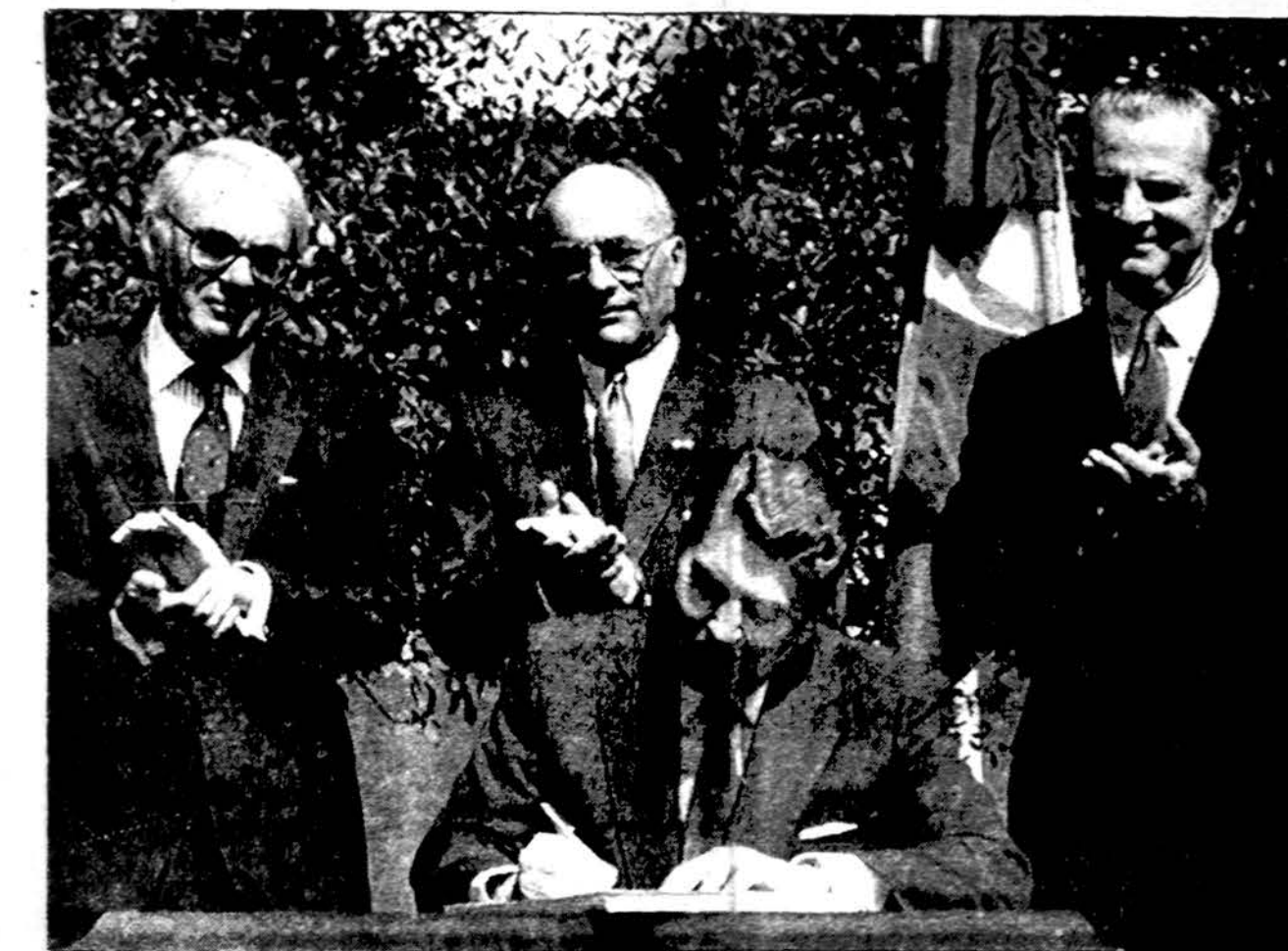
Vilniuje leidžiamos „Sąjūdžio žinios“ pranešė, kad Lietuvoje yra atspausdintas antras ir papildytas Naujojo Testamento leidimas. Sąjūdžio korespondentui apie Naujojo Testamento leidinį papasakojo Lietuvos vyskupijų liturginės komisijos pirmininkas kun. Vaclovas Aliulis.

Naujojo Testamento antrojo ir papildyto leidimo tiražas yra 20,000 egzempliorių, nors Lietuvos Vyskupų konferencija prašė, kad leistų išleisti 50,000 egzempliorių.

Pirmasis Naujojo Testamento leidimas — 11,500 egzempliorių tiražas — buvo išleistas prieš 16 metų. Iš dabar išleisto 20,000 Šventojo Rašto Naujojo Testamento tiražo apie 2 tūkstančiai yra skirti Lietuvos evangelikams, Latvijos, Lenkijos, Baltarusijos lietuviams, Religijų

Kreipdamiesi pakartotinai 1988 m. rugpjūčio 15 d., tikintieji prašė atkreipti dėmesį į tai, kad Rusijos krikšto 1000-mečio proga duotas leidimas vienam iš naujųjų Maskvos miesto rajonų statyti naujus maldos namus. Ar toks faktas negalėtų paskatinti panašiam sprendimui — įamžinti Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį?

Taigi tokiomis aplinkybėmis ir mes drįsime laukti tik teigiamo mūsų klausimo išnagrinėjimo, drįsime manyti, kad naujai maldos namai, vienuolynas galima atidarinėti ne tik Rusijoje, Ukrainoje, bet ir Lie-

Kanados ambasadorius Alan Gotlieb, kairėje, Prekybos departamento direktorius Clayton Yeutter, viduryje, ir James Baker, buvęs Ldo sekretorius, dešinėje, stebi, kaip prezidentas Reaganas pasirašo Kanados prekybos įstatymą, panaikinantį muitus tarp abiejų valstybių.

Sovietai kaltina Pakistaną — Amerika Sovietus

New Yorkas. — Sovietų Sąjungos Užsienio reikalų ministras E. Shevardnadze Jungtinėse Tautose pasakė, jog sustabdomas sovietų kariuomenės išvežimas iš Afganistano. Po savo kalbos asamblėjoje jis reporteriams kalbėjo, jog yra baigtas pirmas pasitraukimo etapas ir toliau priklausys nuo to, ar bus sulaikytas ginklų pristatymas rezistencijai.

Į žurnalistų klausimą, kad kariuomenės išvežimas yra tarptautine sutartimi numatytas iki sausio 15 d., Shevardnadze atsakė: „Mes palauksime ir pažiūrėsime“. Jis sakė, kad ši sutartis yra sulaužyta. Reuterio žiniomis, po rugpjūčio 15 d. beveik jokių kariuomenės išvežimų neįvyko. Diplomatai pranešė, kad sovietai savo karinius dalinius sukoncentravo apie pagrindinius Afganistano miestus ir tuos kelius, kuriais turėtų

Amerikos ir Sovietų kaltinimai

Sovietų Užsienio ministerijos atstovas Gennady Gerasimovas apkaltino Pakistaną už tai, kad jis leidžia afganų laisvės kovotojams apsirūpinti ginklais. Tuo pačiu metu Valstybės sekretorius G. Shultzas apkaltino, jog Kremlius arba jo remiama vyriausybė Kabule pažeidė Pakistaną oro erdvę, įskrisdama į jo teritoriją. Shultzas pareikalavo, kad šis klausimas būtų diskutuojamas šį penktadienį Saugumo taryboje, kurios nariai yra Amerika, Sovietų Sąjunga, Britanija, Prancūzija ir Kinija. Ta proga Shultzas priminė, jog Amerika nepripažįsta Kabulo vyriausybės.

Po to Shevardnadze pasakė: „Mes neprieikiame niekam“, kalbėdamas Afganistano reikalais. „Mes galvojame, jog reikia veikti, kad dalykai būtų savo vietoje“. Bet sovietų spaudos atstovas Gerasimovas Maskvoje negalėjo paaiškinti, ką Shevardnadze turėjo galvoje tai pasakydamas.

Turino drobulė iš 14 šimtmečio

Roma. — Laboratoriniai tyrimai parodė, jog Turino drobulė, apie kurią buvo tiek daug rašyta pasaulio spaudoje, kad į ją buvęs suvyniotas Kristus kūnas, nėra tikroji ano meto drobulė, bet iš 14-jo šimtmečio. Šį sprendimą paskelbė Turino arkivyskupo kanceliarija pagal jai įteiktus mokslinius tyrimus. Tyrimus atliko Oxfordo, Arizono ir Šveicarijos universitetai. Turino drobulė yra 14 pėdų ir 3 inčų ilgio ir trijų pėdų ir 7 inčų pločio. Joje buvo žymu nukryžiuoto žmogaus kontūrai ir sukrešėjusio kraujo dėmės. Balandžio 21 d. ši drobulė iš Turino katedros buvo perkelta į kitą vietą. Mokslininkų tyrinėjimų rezultatai yra pranešti Turino kardinolui Anazasio Balleserero, kuris apie tai painformuos ir popiežių Joną Paulių II-jį.

tiražas tikrai nėra pakankamas tikinčiųjų poreikiams patenkinti. Sąjūdžio žinios pažymi, jog nieko neįtikina ateistinė propaganda, tvirtinanti, kad Lietuvoje esą pakankamai religinės literatūros.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio leidinys, iki šiol ejęs „Sąjūdžio žinių“ pavadinimu, pradėtas spausdinti spaustuveje ir dabar jis pavadintas „Atgimimo“ pavadinimu. Pirmasis numeris išleistas rugėjų 16 d. Jame įvadinį žodį rašo Justinas Marcinkevičius. 16 puslapių leidinyje yra atspausdintos ištisai visos pasakytos kalbos, kurios buvo sakytos rugpjūčio 23 d. masiniame mitinge eilės tvarka. Taip pat keliolika informacinių rašinių ir Lietuvos Mokslų Akademijos sociologų aptarimas „Kas Lietuvai jos persitvarkymo sąjūdis?“

— Maskvoje penktadienį įvykusiame Komunistų partijos plenumo posėdyje iš Politbiuro pasitraukė jų prezidentas Andrei Gromyka ir Užsienio tarybos pirmininkas Anatolijus Dobryninas.

— Vatikano radijas paskelbė ir pasaulio žinių agentūros pranešė, kad „ši šeštadienį į Romą atvyko Lietuvos Romos Katalikų Bažnyčios vadovas vysk. Julijonas Steponavičius, kuris 27 metus buvo Sovietų Sąjungos laikomas vidaus ištremime“. Jis atvyko lydimas kito prelato. Vysk. Steponavičius, 77 m. amž., Vatikano žinyne yra įrašytas kaip Vilniaus vyskupas, kuris yra sutrukdęs eiti savo pareigas. Agentūros pastebi, jog yra manoma, kad jis yra tas slaptais kardinolas, kurį popiežius Jonas Paulius II paskyrė 1979 m. Vatikano radijas pranešė, kad vyskupas tuoj susitiks su popiežiumi.

— „Discovery“ erdvėlaivio astronautai savo kelionės metu jaučiasi gerai. Laimingi jie ir Amerika, kad pasisekė į erdvę iškelti ir 100 mil. dol. vertės satelitas, kuris be kliūčių nuo erdvėlaivio pakilo savo uždaviniais. Astronautai į žemę nusiėmė Californijoje šį pirmadienį.

— Krepšinio aukso medalį olimpinuose žaidimuose laimėjo Sovietų Sąjunga 76 taškais prieš Jugoslaviją, kuri surinko 63 taškus. Sovietų komandoje visą laiką žaidė keturi lietuviai, vienas estas ir vienas rusas.

— Kennedžio Erdvės centre „Discovery“ pakilimą stebėjo penki tūkstančiai žurnalistų.

„Gyvybės žiedas“ Ignalinoje

Kultūrinio pobūdžio demonstracija

Ignalina. — Papildomomis žiniomis, dalyvavo tarp penkios ir dvidešimties tūkstančių žmonių taikingoje demonstracijoje Ignalinos teritorijoje. Apjuosiant jėgainę „gyvybės žiedu“ ir ją apsupant palapinėmis buvo išreikštas protestas prieš trečiojo bloko statybą jėgainėje ir drauge pareikštas reikalavimas, kad būtų sudaryta tarptautinė komisija elektrinės patikimumui įvertinti. Spaudos agentūros pažymi, kad taikingoje demonstracijoje drauge su lietuviais dalyvavo

taip pat asmenų grupės iš kaimyninės Latvijos, kurioje taip pat yra plačiai paplitęs susirūpinimas Ignalinos atominės jėgainės saugumu. Per paskutiniuosius kelis mėnesius Ignalinos jėgainėje jau yra kilę trys gaisrai.

Kultūrinis pobūdis

Agentūros taip pat atkreipia dėmesį, kad sovietinei valdžiai uždraudus surengti mitingą Ignalinos teritorijoje prieš branduolinę jėgainę, demonstracijai buvo suteiktas kultūrinis pobūdis: buvo suvaidinti teatro veikalai, (Kęstutis mirties) I-sis veiksmas), atlikti muzikos kūriniai, aplink jėgainę buvo sodinami medeliai. Lygiu būdu valdžios draudimu negalėjo būti aukojamos numatytos šventos Mišios. Pagal sovietinius įstatymus, kaip žinoma, yra draudžiamos pamaldos už bažnyčių ribų. Dėl to mitingo rengėjų pakviesti trys kunigai sukalbėjo specialią maldą.

Prezidento

atsisveikinimo kalba

New Yorkas. — Prez. Reaganas pirmadienį pasakė savo paskutinę kalbą Jungtinėse Tautose. Čia jis kalbėjo, jog pasaulyje vėl yra „nauja taikos viltis“, nes pagerėjo Rytų ir Vakarų santykiai. Jis sakė, jog jo keturi pasitarimai su M. Gorbačiovu ne tik kad pagerino nusiginklavimo reikalus, bet sudarė sąlygas spręsti ir kitiems skirtumams, ypač žmogaus teisių srityje.

Savo 38 minučių kalboje, kurios klausėsi 159 valstybių atstovai, prezidentas priminė, kad dar vis negalima laisvai rašyti ir kalbėti Sovietų Sąjungoje, Ukrainoje negalima laisvai melstis, Nikaragvoje negalima laisvai daryti susirinkimus ir spausdinti laikraščius, Pietų Afrikoje tebekovojama už Angolos laisvę, Afganistane tebeviešpatauja prievarta, Kuboje jūroje žmonės laiveluose kovoja už savo gyvybę ir laisvę.

Prez. Reaganas buvo griežtas Jungtinių Tautų kritikas, nes čia „savo lizdus turi šnipai“. Tik paskutiniu metu prezidentas leido išmokėti anksčiau sulauktytas Amerikos sumas Jungtinių Tautų išlaikymui. Šiais metais Jungtinių Tautų veikla žymiai pagerėjo.

KALENDORIUS

Spalio 1 d.: Remigijus, Teresė, Gedainis, Levinija, Emanuelis, Benigna, Mantas, Mintė.

Spalio 2 d.: Šv. Angelai Sargai, Modestas, Erdvilas, Gėtautė.

Spalio 3 d.: Evaldas, Alanta, Teresė, Milgintas, Kristina, Rimantas.

Spalio 4 d.: Pranciškus Asyziotis, Aura, Eivydė, Edvinas, Mąstautas, Gailius.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:46, leidžiasi 6:35. Temperatūra šeštadienį 80 l., sekmadienį 68 l., pirmadienį 65 l., antradienį 70 l.

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

ATEITININKŲ FEDERACIJOS RINKIMŲ REIKALU

AF Vado, Tarybos ir Revizijos Komisijos rinkimai, nors ir pavėluotai, jau eigoje. Balsavimo lapai registruotiems ateitininkams bus išsiunčiami spalio 3 dieną.

Rinkimų Komisija prašo, kad balsavimo lapai būtų nedelsiant grąžinami iki spalio 31 d. Balsavimo lapai gauti po spalio 31 d. nebus užskaitomi.

Nariai, negavę balsavimo lapo iki spalio 10 d., gali skambinti Revizijos komisijai, Marijai Mikonienėi, tel. 216-531-2190.

Kandidatas į AF Vadus yra Juozas Polikaitis.

Kandidatai į AF Tarybą yra: Nijolė Balčiūnienė, ses. Margarita Bareikaitė, Arvydas

Barzdukas, Juozas Baužys, Birutė Bublėnė, dr. Judita Čuplinskienė, Jadvyga Damušienė, dr. Ona Gustainienė, Ramunė Jonaitienė, Aušra Karkienė, Petras Kaufmanas, Stasė Kazlauskienė, dr. Petras V. Kisieliū, Vytautas Kliorys, Ramunė Kubiliūtė, dr. Marius Laniauskas, Aldona Prapuolėnė, Vytautas Šoliūnas, Elvyra Vodopaliūnė, dr. Vytautas Vygantas, Jonas Vyšnionis, Jonas Žadeikis.

Kandidatai į AF Revizijos komisiją yra: dr. Aldona Juozėvičienė, Juozas Končius ir Jonas Kučėnas.

AF Rinkimų Komisija

LIETUVA BRANGI, MANO TĖVYNĖ...

ATEITININKŲ STUDIJŲ DIENŲ IŠPŪDŽIAI

Paskutinių nuostabių įvykių Lietuvoje šviesoje, šių metų ateitininkų studijų savaitgalis Dainavoje rugsėjo 2-5 dienomis buvo ypatingai prasmingas. Ir temų bei paskaitininkų pasirinkime (kalbėjo net du disidentai), ir vakarinių programų atlikime, ir dalyvių pokalbiuose bei nuotakose jaustose jautėsi stiprus ryšys su broliais tėvynėje, su Vingio parko demonstracijos dalyviais... Tas jausmas tampriai sujungė visus dalyvius (daugiau negu 130) — ateitininkus ir svečius, jaunus studentus ir vyresniusius sendraugius į vieną bendrą krikščionišką, lietuvišką šeimą. Saulėtos nuotakos nepajėgė sugadinti nei lietus, nei vėsūs orai; atvirkščiai — padėjo giliau susikonsoliduoti minčių ir idėjų pasaulį.

Studijinės programos organizatoriui Algiiui Norvilai, Ateitininkų federacijos tarybos pirmininkui, ypatinga padėka už įdomius paskaitininkus. Girdėtų minčių gausa galima būtų gyventi per visus ateinančius metus. Ne šio rašinio tikslas paskaitų mintis kartoti. Lauksime paskaitų atspaudintų laikraščiuose ar žurnaluose. Juozas Baužys, penktadienio vakare atidarydamas studijų dienas pabrėžė, kad ruošiant savaitgalio programą buvo skirtas ypatingas dėmesys įvykiams Lietuvoje „tautos laisvės link“; taip pat buvo norėta modernaus žmogaus žvilgsniu pažvelgti į naujuosius socialinius klausimus bei į lietuvių literatūrą, poeziją ir muziką.

Įvykių Lietuvoje svarbą ir prasmę savo įdomiose paskaitose nagrinėjo disidentai prof. V. Skuodis ir dr. Algirdas Statkevičius. Prof. Skuodis kalbėjo apie pagrindinio srovės, bendradarbiavimo galimybes ir konfliktų pavojus dabartinių įvykių šviesoje. Be kitų dalykų jis pabrėžė, kad religijos laisvės dar Lietuvoje tikrai nėra ir kad demokratizacijos Sovietų Sąjungoj dar nematyt... Jis konstatavo, kad didžiausias iššūkis nuopelnas yra, kad pasaulis žino apie Lietuvos egzistavimą.

Dr. Algirdas Statkevičius apžvelgė dabartinę Lietuvos padė-

tį iš ateities perspektyvos. Jis pabrėžė, kad rezistencinis judėjimas yra paremtas broliškos meilės principais. Abu disidentai praturtino studijų dienas savo dalyvavimu ir bendravimu su savaitgalio dalyviais.

Lyg patvirtindama disidentų mintis Ginta Palubinskaitė, dirbanti Joint Baltic American National Committee (JBANC), entuziastingai išskėlė, ką konkrečiai galima daryti norint padėti Lietuvai. Pavyzdžiui: rašyti savo senatoriams, su jais susieti kontaktą, kitataučius kiekviena pasitaikanti proga supažindinti su Lietuvos istorija ir dabartine padėtimi. Informacijos kiekvienu atveju galima gauti Lietuvių Informacijos centre — pas Gintę Damušytę ar Viktorą Naką.

Garbės konsulas Vaclovas Kleiza kalbėjo apie Lietuvos okupacijos nepripažinimą — tikrovę ir mitus.

Emilija Sakadolskiene supažindino su archaika ir modernizmu Broniaus Kutavičiaus

Ateitininkų studijų dienų Dainavoje dalyviai.

Nuotr. Jono Kuprio

kūryboje, pailiustruodama savo paskaitą Kutavičiaus muzikos istorikais. Tarp kitų kūrinių išklaušė jo Džiukų variacijų, parašytų Sigitos Gedos tekstui.

Federacijos dvasios vadas kun. V. Cukuras skaitė gilia paskaitą apie moderniosios teologijos poslinkius, prosišvaistė ir klausimus. Jis minėjo, kad Vatikano II-ojo dokumentuose ypač pabrėžiama žmogaus centrinis vaidmuo. Bažnyčioje dar vis jaučiama autoriteto krizė.

Dr. Vygantas supažindino su popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo socialine enciklika, su kuria visiems ateitininkams reikėtų susipažinti. Ši Marijos metų programa išėjusi enciklika ypač pabrėžia vystymąsi (development). Tas vystymasis tik tada yra autentiškas, kada visi turi teisę jame dalyvauti.

Dalia Katiliūtė-Bojdstun pažvelgė į ekonominio teisingumo klausimą iš moters perspektyvos. Bazuojantis JAV, ji pateikė duomenų ir statistikų, lyginančių vyrų ir moterų išsimokslinimą, uždarbi, profesijų pasirinkimą ir t.t.

Marius Katilius-Bojdstun pasakojo apie savo kelionę į Suvalkų trikampį ir rodė įdomias skaidres. Klausydami šio jaunulio išpušį, perteiktu gražia lietuvių kalba, pajutome ryšį ir su Punks krašto broliais ir sesėmis.

Vakarai pasižymėjo programų įvairumu ir įdomumu. Penktadienį Dalia Kučėnienė aptarė ir parodė vaizduotę apie iškilias lietuves moteris, nuo Emilijos Platerytės iki Nijolės Sadūnaitės. Vaizdajuostėje prie kurios paruošimo ypatingai prisidėjo D. Kučėnienė, sukaupta daug vertingos istorinės medžiagos. Į vaizdajuostę įtraukta visa eilė lietuvių moterų savo gyvenimu

pašventusių ypatingam tikslui. Šeštadienį įvyko literatūros vakaras. Alfonso Nykos-Niliūno kūrybą nagrinėjo dr. Viktorija Skrupskelytė. Jo poeziją recitavo Vaida Kuprevičiūtė-Jay. Vakara pravedė Ingrida Bublėnė, kuri taip pat vadovavo sekmdienio vakarui.

Sekmdienio vakare buvo pasveikintas Federacijos dvasios vadas kun. V. Cukuras, jo 50 metų kunigystės proga, linkint jam geros sveikatos ir jėgų dar ilgai dirbti mūsų tarpe. Federacijos vadas J. Polikaitis sukaustuvininkui įteikė dovaną — lietuvišką kryžį.

Jaunatvišką ir linksmą programą atliko jaunimas — studentai ateitininkai, padainuodami keletą lietuviškų sutartinių. Savo kūrybą skaitė augantis talentas Gytis Liulevičius. Ir vėl jungėmės su broliais ir sesėmis tėvynėje, kai vakarą užbaigė daina, kurią jie dainavo be siskirstymų po Vingio parko demonstracijos: „...o to mažo širdelės dainelės skambes... o to skambiojo dainelės — visa Lietuva...“

Po vakarinių programų buvo vaišės, kurias penktadienį paruošė Detroito ateitininkės, šeštadienį — Clevelando ir sekmdienį — Chicago. Tai suteikė progą dar pabendrauti, padainuoti ir pasidalinti išpušiais.

Pirmadienio rytas buvo skirtas organizaciniam klausimams aptarti. Pranešimus padarė visų sąjungų atstovai. Diskusijas vedė Federacijos vadas J. Polikaitis.

Kiekvieną rytą klausėme šv. mišių su pamokslu. Tarytum atsiliepiant į prof. Skuodžio paskaitoj keltą mintį „panaudoti ir maldos galybę“, mažas būrelis (nors kviečiami buvo visi) rinkosi kas vakarą prieš nakties poilsį maldą pasistiprinti ir paprašyti palaimos tiems, kurie kovoja už tautos teises ir laisvę. Gera būtų, kad kitais metais šis būrelis išaugtų į didesnį būrį...

Studijų savaitgalio registracija rūpestingai pravedė Birutė Bublėnė, kuri jau sutiko ir kitais metais šias pareigas eiti. Jai savaitgalio metu talkino Viktorė Lenkauskaitė. Šeimininkė O. Norvilienė visus skaniai valgydino.

Kun. Cukuras savo paskaitoj davė tokią iliustraciją: kai miške lūžta medis, būna didelis triukšmas. Bet medžio augimo niekas negirdi... Norėtusi, kad šio savaitgalio „triukšmas“ — entuziazmas, girdėtos mintys rastų atgarsį dalyvių širdyse ir, kaip tas tyliai augantis medis, skleistųsi į aplinką...

Dalia Staniškienė

Kuo labiau bus kilnesnės dorybės, kuriose pasireiškia jų bendravimas, tuo tolia draugystė bus tobulesnė.

Su Pranciškus Salezietis

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5559.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — 476-2400

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7;

antr. ir penkt. 10-4, šešt. 10-2 val.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ

DANTŲ GYDYTOJAS

2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)

Olympia Fields, Ill.

Tel. 748-0033

Valandos pagal susitarimą

DR. JAMES V. HUDSON

DR. LORETA V. STONCIUS

DANTŲ GYDYTOJAI

2750 W. 71st St.

434-0201

Valandos pagal susitarimą

Pensininkams nuolaida

DR. VILJA R. KERELYTĖ

CHIROPRAKTIKA

— Amber Chiropractic —

5522 S. Wolf Rd.

Western Springs, IL

246-4000

Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS

IR ODOS CHIRURGIJA

(Aukliai nuimami kabinete)

Priklauso Holy Cross ir Christ Iginonems

2434 W. 71 Street, Chicago

Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)

Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;

Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR

EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St.

Tel. 422-0101

Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA

VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd.

Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos

Ne chirurginis išsipleisusių venų

ir hemoroidų gydymas

5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802

Valandos pagal susitarimą

Penkt., antr., ketv. ir penkt.

Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja

2659 W. 59th St., Chicago, IL

Tel. 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. 598-8101

Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympe 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 val. vak.

išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY

DR. JAMES BUDEN

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS

GYDYMAS BEI CHIRURGIJA

155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir

5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL

Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)

Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTĖ

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Kabineto tel. RE 7-1168;

Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineta perėmė

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS

2454 W. 71st Street

434-2123

Pirm. 2-7 Antr. ir

ketv. 9-12 Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4

6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, Ill. 60652

Pirm., antr., ketv. ir penkt.

pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building

6132 S. Kedzie

Chicago, IL 60629

Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

SURENDER KUMAR, M.D.

Širdies ir kraujagyslių ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir

„Contact lenses“

SAULĘ ATĖJĘ RADOM

Tai kardinolo Vincento Sladkevičiaus pasikalbėjimo, išspausdinto komunistų „Literatūros ir meno“ rugsėjo 3 dienos laidoje, paskutinio atsakymo žodžiai, paimti kaip antraštė. Anot vieno turistų, mažiausio vyskupo ir mažiausio vyskupijos apaštalinio administratoriaus žodžiai pasikalbėjimuose su įvairių laikraščių korespondentais yra išmintingi, drąsūs ir teologiškai pagrįsti. Kartu jie yra saikingi, nieko neužgauną ir niekam nedarą aiškių priekaištų. Kardinolas Sladkevičius pasako tik tai, kas būtina šiuo metu pasakyti, kad tiek vietiniai komunistai, tiek okupantai žinotų tiesą.

Kardinolas pareiškia pasikalbėjime džiaugsmą ne dėl savęs asmeniškai, kad jis buvo pakviestas kardinolu, bet kad per jį buvo pagarsinta Lietuva. Jis pasako, kad jam nuvykus į Romą, niekas neminėjo nei jo vardo, nei pavardės, bet šaukė: „Lithuania! Lithuania!“ „Vien Lietuva buvo išryškinama, o aš pranykau Lietuvos vardu. Ir tai ne tik geriau, jog neužtemdai savim, kas svarbiausia, jog nesusidaro įspūdis, kad tai dėl tavo nuopelnų. O čia juk pagarbą tavo tautai“.

Taip kalba naujasis kardinolas laikraščio reporteriai ir, atsakydamas į kitą klausimą, pareiškia, kad „Tai išryškina mums ir tikėjimo brangumą. Ir kaip neišmintingai daro tie, kurie prieš jį kovoja. Ir kokią skriaudą daro, iš žmogaus atimdami galimybę ramioj gyvenimo tekmei pasireikšti visu savo kilnumu ir gerumu, kokį tik jis gali turėti“.

Kard. V. Sladkevičius neslepia komunistų nusikaltimų, viešo ateizmo neva mokslo vardu puolimo, kunigų ir tikinčiųjų persekiojimo, nenoro duoti laisvą atlikti savo kaip tikinčiojo pareigas ramybėje ir tyloje, nors tai niekam netrukdo ir niekam savo gerumui tikėjimui nekenkia. Jo atsakymai aiškūs, be užgaulės ir pavardžių minėjimo, kas šiuo metu taip įprasta „persitvarkymo“ laikotarpyje.

Kai pasikalbėjimo vadovas tvirtina, kad dabar jau pradeda atsitokti, tai kardinolas labai aiškiai atsako: „Mes to dar neįsivaizduojame. Pas jus tai gal ryškiau, bet tikėjimui užtenkama dar neišardyti. Tikrai tada pribręš šitas reikalas, kai kaltieji pasijus, kad klydo ir kad tikrai yra kalti. Kas pastatė bažnyčią? O atėmė kam atidavė? Kur matyta — bažnyčią paversti ateizmo muziejumi. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad pats didysis darbas dar nepradėtas. Yra tik būtino reikalo privertų žmonių kažko darymas, bet nėra tikro savo klaidos supratimo“. Atsakyme neminimas komunistas ar ateizmas, bet aiškiai pasakoma, kad sugedęs žmogus nežino, ką daro, ir nežino, kaip savo klaidą atitaisyti. Tai komunistų apibūdinimas, nors ir netiesioginis.

Po pasikalbėjimo apie Staliną ir stalinizmą, kuris, kardinolas žodžiais tarė, „dar egzistuoja, tik kitais vardais vadinamas, nemaskuokim“, vėl eina kalba apie tikėjimą, kultūrą, žmogų. Kard. Sladkevičius sako: „Mes viską vertinam tikėjimo požiūriu, todėl į viską žiūrim kaip į Dievo dovaną: ir tas pasaulis, kuriame mes gyvenam, ir ta

kultūra, kuri pasaulį pasireiškia kaip visokios rūšies pasiekimai — yra Dievo dovana ta prasme, kad Dievas mums davė protą, sugebėjimą mąstyti, kūrybinę galią. Todėl neturim būti vienašališki: kitas gyvenimo sritis laikyti neigiamomis būtų didžiausia neišmintis, tarsi ir Dievo neigimas. Priimti pasaulį reikia tokį, koks jis yra, ir džiaugtis juo“. Kai reporteris pridėdavo, kad tikrojo džiaugsmo mums stokoja, kardinolas atsako: „Taip, tokie buvom. Negali žmogus džiaugtis, kai viskas užprogramuota. Netgi daina negalėjo savaimingai kilti iš mūsų širdies“.

Tai tikras komunizmo veiklos, įsakymų iš viršaus, baudimas, kad kitus pagąsdintų, čia pavaižduoti nuosaikiai, bet aiškiai. Net nuostabu, kad okupuotoje Lietuvoje yra tokie pasikeitimai, jog net kardinolas gali viešai laikraštyje pasisakyti prieš komunizmo praktiką, nors to vardo stengdamasis išvengti.

Kardinolas Vincentas Sladkevičius šiuo metu yra tikras autoritetas okupuotoje Lietuvoje. Nors vyksta persitvarkymo demonstracijos, bet nevyksta viskas, kas primintų Staliną ir komunistų politikos nusikaltimus savo žmonėms, pasauliui ir savo valstybei. Jis drąsiai pasisako apie Bažnyčios santvarką, kuri pasikeitusi kai kuriais atžvilgiais išorėje, bet nepasikeitusi esmėje. Ji išsaugojusi savo paveldą, kurį gavo iš Kristaus, apaštalų, pirmųjų krikščionybės rašytojų ir vadinamųjų tėvų. „Man atrodo“, kalba kardinolas, tikėjimas išplaukia iš visos žmogaus prigimties — siekti tiesos, gerio, grožio. Šiuo atžvilgiu dvasia nepakitusi. Šių dalykų siekdamas, eini į patį šaltinį“ — į Evangeliją ir Dievo žodį, surašytą Šv. Rašte.

Jis kalba reporteriui ir visiems: „Kai aš sakau Dievo žodį, nuolat akcentuoju, kad daugiau negalima pradėti nuo dangaus, dangų mes turim pradėti žemėje. Ko žemėj nepradėsi, dangų neturėsi“. Kai reporteris paklausė, kodėl krikščionybė 600 metų sukaktis netapo tobila švente, kaip Rusijos stačiatikių tūkstantmetis, tai kardinolas aiškiai sako: „Dėl ko netapo? Dėl to, kad neleido. Kiek Maskva stačiatikiybę rėmė, tiek mums nieks nieko neleido“. Į klausimą, ar jaunimas nekelia naujų reikalavimų, atsako: „Mūsų jaunimas — ne. Vakaruose kelia, nors nelabai žino, ko reikalauji. Ir kada nors dekosim už tuos laikus Dievui. Jie buvo sunkūs, bet ar jie nebuvo tam tikras apsaugos pylimas nuo Vakarų pasaulio sugedimo?“

Kai reporteris užsimena apie dvasininkus ir tikinčiuosius, tai kard. Sladkevičius aiškiai atsako: „Mes nedarom skirtumo tarp dvasininko ir tikinčiojo. Mes esam viena tauta. Dievo vaiku tauta, tikintysis ir dvasininkas sudaro vieną šeimą, ir didžiausias rūpestis, kad visi mes gyventum tikėjimo dvasia“. O pabaigai pridėdavo: „Mes labai jautiami, kad tie žmonės (persitvarkymo sąjūdis), kurie persitvarko, artėja prie mūsų. Mums artimas kiekvienas persitvarkymo dalykas... Jeigu žmogus nori išviesiai gyventi, jis turi pripažinti, kad saulę atėję jau rado“.

Pr. Gr.

Linksmumas yra pagrindinis indėlis į sveikatos mįšrinę.
A. Murphy

Dovana rankose geriau, negu kelios dovanos žadėtos.
La Fontaine

REABILITUOTI

1949 M. IR 1951 M. TREMTINIAI

Okup. Lietuvoje vykstanti persitvarkymo rodo ne tik demonstracijos ir atviresnis bei drąsesnis žodis. Vilniaus radijas rugsėjo 22 d. pranešė, kad „Lietuvos ministrų taryba anuliavo du 1949 ir 1951 metų tremties nutarimus dėl buvusių išskeldinimo iš Lietuvos, ir taip pat nutarė, kad šių asmenų išskeldinimas pagal šiuos nutarimus yra neteisėtas, nepagrįstas ir kad tie asmenys pripažinti reabilituoti“. Anot radijo, pokario metais buvo išstremta 108,362 žmonės. Nemaža jų buvo labai žiauriomis sąlygomis išstremti į Sibirą, dalis jų grįžo į Lietuvą, kur jie kentėjo nuo vietinių stalinistų, o dalis ir iki šios dienos tebegyvena tolimame pasiviet. Kaip pažymėjo Vilniaus radijas, visi šie asmenys, gyvi ar mirę, yra reabilituoti. Iki šiol tokie asmenys buvo reabilituojami tik jų pačių iniciatyva. Reabilituotiems žmonėms bus gražintas jų turtas, kuris buvo konfiskuotas, juos išskeldinant, arba bus už jį atlyginta. Vidaus reikalų ministerijai pavesta pranešti žmonėms apie jų reabilitavimą. Teisingumo ministerijai vyriausybė pavedė parengti pasiūlymus dėl reabilitavimo asmenų, kurie buvo išstremti kitais pretekstais, taip pat ir asmenų, kurie buvo išskeldinti už veiksmus, kuriais buvo traukiamas tarybų valdžios stiprinimas Tarybų Lietuvoje. Tai esą vėl paleistų dešimtyje tūkstančių žmonių.

Šia proga taip pat vėlta pažymėti, kad vadinama Lietuvos vyriausybė taip pat parengė Lietuvos ekonomikos pertvarkymo planą ir pasiūlė Maskvai jį patvirtinti. Jei Maskva jį patvirtins, jis bus pradėtas vykdyti nuo sausio pirmos. Planas numato beveik visąską Lietuvos ekonomikos savarankiškumą. Gal būtų įvesta ir Lietuvos valiuta.

Savo veiklą taip pat rodo ir Lietuvos persitvarkymo sąjūdis. Vilniaus radijas rugsėjo 22 d. pranešė, kad šio mėn. pradžioje buvo išrinkta Persitvarkymo sąjūdžio Vilniaus miesto taryba, kuri veiks greta Vilniaus miesto deputatų tarybos. Pasikalbėjime Persitvarkymo sąjūdžio veikėjas Albinas Januška pasakė, kad Persitvarkymo sąjūdžio Vilniaus miesto taryba nepretenduoja į valdžią, ji tikrai seks

JUOZAS VITENAS

deputatų tarybos darbus, remia ją ir reikš savo nuomonę, siekdama užtikrinti viešumą bei demokratiją. Renkant miesto deputatų tarybą, Persitvarkymo sąjūdis pasisakys dėl savo pozicijų ir siūlys savo kandidatų. Kadangi Vilnius esąs internacionalinis miestas, tai Persitvarkymo sąjūdžio taryboje sudarytos rusų, lenkų ir kairiųjų grupės, kurios padės aiškintis nacionalinius klausimus ir tuo būdu išvengtų apkalbinimų šališkumu bei nacionalizmu. Persitvarkymo sąjūdžio Vilniaus miesto tarybą sudaro įvairių profesijų 35 asmenys, kurių tarpe yra trys kunigai, įtraukti su kard. V. Sladkevičiaus pritarimu.

Taip pat paminėtina, kad šio mėnesio vidury pasirodė Persitvarkymo sąjūdžio informacinio biuletenio „Atgimimas“ pirmasis numeris. Rima Jakutytė jį apibūdindama, per Vilniaus radiją pasakė, kad „Atgimimas“ žmonės vadins laikraščiu, nors jis yra pasižadines biuletenis. Jis yra nedidelio žurnalo formato 16 psl. Greta pavadinimo „Atgimimas“ yra Persitvarkymo sąjūdžio emblema — Gedimino stulpai. Jis bus leidžiamas kas savaitę 8 psl. smulkiu šriftu. Redaktorius — Romualdas Ozolis.

„Atgimimas“ bus leidžiamas ir rusų ir taip pat bus stengtasi leisti jį lenkų kalba ir galvoti leisti net anglų kalba.

Pirmojo „Atgimimo“ numerio pirmame puslapyje yra įdėtas Justino Marcinkevičiaus poetinis žodis, kurį R. Jakutytė pavadino lietuvių tautos nacionalinio atgimimo programa. Lietuvos Persitvarkymo sąjūdis laikomas nepriklausomu demokratiniu judėjimu, bet veikia su valdžios leidimu bei partijos priežiūra. Kaip praneša Vilniaus radijas rugsėjo 14 d., centro komiteto biuras apsvairstė persitvarkymo sąjūdžio veiklą ir pripažino, kad jis „padeda Lietuvos piliečiams realiai įgyvendinti jų teisę dalyvauti tvarkant valstybės ir visuomenės reikalus“. Tačiau partijos biuras pažymėjo, kad kai kuri Persitvarkymo sąjūdžio veikla „kelia respublikos darbo žmonių susirūpinimą“. Anot radijo, „Sąjūdis kaltinamas tuo, kad jis yra faktiškai vien nacio-

nalinio pobūdžio, kad kai kurie sąjūdžio atstovai užmezga kontaktus su ekstremistais, atvirai propaguojačiais separatistines nuotakas bei palaiko ryšius su Vakarų radijo stotimis ir lietuvių emigracijos reakcine dalimi. Sąjūdžio spaudos organo „Sąjūdžio žinios“ redakcinė kolegija leidžia savo puslapiuose šurkščiai, įžeidžiamai užpulti kai kuriuos partinius, tarybinius aktyvistus, neretai savo straipsniuose iškraipo realią padėtį Lietuvoje, propaguoja abejotinas istorines koncepcijas“. Tačiau komunistų partijos centro komiteto nariai pažymėjo, kad „kritikuoti sąjūdį nereikia nuneigti jo vaidmenį visuomeniniame gyvenime“.

Kaip praneša Christian Science Monitor korespondentas Paul Quinn-Judge iš Vilniaus rugsėjo 22 d., Lietuvos komunistų vadovybė neturi aiškios nusistatymo dėl Persitvarkymo sąjūdžio. Kai kurie jį yra jam palankūs ir dalyvauja jo veikloje, tačiau Lietuvos KGB rengiasi visokiai galimybei. Sąjūdžio veikėjas Juozaitis laikraščio korespondentui pasakė, kad rugpjūčio 30 d. Lietuvos KGB viršininkas Eduardas Eismuntas pasikvietė keletą svarbiųjų Persitvarkymo sąjūdžio veikėjų ir paklausė: „Ar jūs esate prieš sovietų valdžią?“

Sąjūdžio veikėjai laikraščio korespondentui sakė, kad jie yra nuolat KGB sekami. Anot vieno veikėjo, KGB veikia tyliai rinkdama žinias apie mus. Kai ateis laikas, jie bandys mus sukompromituoti. Jie visada gali rasti ką nors nelegalaus mūsų veikloje.

Laikraščio korespondentas pažymėjo, kad, kai šis Persitvarkymo veikėjas išėjo iš viešbučio, jis buvo sekamas ir pats korespondentas buvo sekamas, jam lankantis Lietuvoje. Taigi Lietuvos Persitvarkymo sąjūdis yra labai slidžioje padėtyje ir nuo Maskvos malonės bei paties Persitvarkymo sąjūdžio veikėjų išminties priklauso, ar jis išeis į saugesnį kelią ar susilauks Lenkijos Solidarumo likimo.

Džiaugsmingumas ir linksmumas tai dangus, po kuriuo viskas auga, išskyrus nuodus.
Jean Paul

BALTASIS BANGINIS

HERMAN MELVILLE

ROMANAS

Išvertė P. Gaučys

24

Išėjau susimąstęs. Tai, kas man pripuolamai buvo atskleista apie kapitoną Abahą, mane pripildė neaiškiu ir keistu skausmu. Tą akimirą jam jaučiau užuojautą ir liūdesį. Kodėl? Gal todėl, kad neteko kojos tokiu žiauriu būdu. Ir vistik kartu jaučiau pagarbą baimę, savotišką baimę, kuri iš esmės nėra baimė. Jo bijojau ir jaučiau linkstąs prie jo, nerimdamas pažinti tai, kas man atrodė esanti paslaptis, jau ir dėl to, kad mažai ką apie jį nežinojau.

XVII. Ramadanas

Kadangi Queequeg ramadanas arba pasninkas su maldomis turėjo tęstis per ištisą dieną, nenorėjau jo trukdyti ligi pat sauleleidžiui, nes aš labai gerbiu kiekvieno žmogaus religines pareigas, nors jos man atrodytų ir juokingos, ir negalėčiau niekinti skruzdžių kongregacijos, garbinančios nuodingą grybą. Queequegas puoselėjo absurdiškiausias idėjas apie savąjį ramadaną ir Jojo. Bet kas iš to? Queequegas, manau, žinojo, ką daro. Jis atrodė patenkintas. Ir jeigu taip, kodėl jo nepalikti ramybėje? Tad išvažuoju, kad ir kaip su juo besiginčytum, vis vien jo nepakeisi.

Temstant, kai buvau tikras, kad visos jo ritualinės ceremonijos jau bus užbaigtos, aš priėjau prie jo kambario ir pasibeldžiau į duris, bet niekas neatsiliepė. Pameginau atidaryti, tačiau durys buvo uždaros iš vidaus.

— Queequeg, — negarsiai šuktelėjau per spynos skylutę, — tai aš! (Visiška tyla.) Kodėl neatsiliepi? Tai aš, Izmalis...

Bet visa tebebuvo tylu, kaip ir anksčiau. Pradėjau nerimauti. Pradėjau galvoti, ar nebus ji užklupęs epilepsijos priepuolis. Paziūrėjau per spynos skylutę, bet durys atsidarinėjo į vieną kambario pusę ir temčiau tik dalį lovos kojų ir gabalą sienos. Nustebau pamatęs į sieną atremtas Queequego perstėkęs medines makštis, kurią pereitą vakarą šeimininkė buvo iš jo atėmusi prieš mums įeinant į kambarį. „Keista — pagalvojau, tačiau, jeigu perstėkę yra ten, o jis niekad be jos neišsima, Queequegas būtinai turi būti kambaryje.“

— Queequegi! Queequegi!

Vis ta pati tyla. Kas nors turėjo atsitikti. Meginau išlaužti duris, bet veltui. Laiptais bėgdamas žemyn savo nerimą pranešiau pirmai sutiktai žmogui — tarnaitai.

— Na, na! — sušuko. — Aš pagalvojau būsiant ką nors įvykus, nes kai po pusryčių atėjau sutvarkyti lovą, duris radau užrakintas ir nebuvo girdėti nė peles judesio. Pagalvojau, kad gal abu būsite išėję ir dėl didesnio daiktų apomumo užrakinę duris. Šeimininke! Ponia Hussey! Apopleksija!

Ir paskubom bėgo į virtuvę, o aš jau iš paskos. Ponia Hussey tuoj pasirodė su garstyčių puoduku vienoje rankoje ir acto buteliuku kitoje.

— Dėl Dievo meilės, bėkite! — surikau. — Atneškite ką nors, su kuo būtų galima išlaužti duris. Kirvi! Kirvi! Ji bus ištikęs smūgis. Tikriausiai!

Nežinodamas ką daro, laiptais pasileidau aukštyn, kai ponia Hussey mane sulaikė:

— Kas tamstai yra, jaunuoli? — Dėl Dievo meilės atneškite kirvį ir bėkite pašaukti gydytoją, ligi aš išlaušiu duris.

ROŽANČIUS IR VYČIO

KRYŽIUS

Katalikų visuomenėje, galima sakyti, visame pasaulyje jau gana sena tradicija spalio mėnesį skirti Švč. Marijos garbei. Šeimos ar susirinkus bažnyčiose kartu kalbama rožančiaus malda. Apie šią maldą yra gana daug prirašyta, daugiausia vis minint šventųjų ar Bažnyčios aukštų hierarchijos asmenų pavardes ir pasisakymus. Jau daugiau kaip šimtas metų kasmet viešu atsiliepimu popiežiai paragina tikinčiuosius į šią maldą spalio mėnesį.

Yra daug paprastų pasauliečių, kurie galėtų daug ką pasakyti apie savo pamaldumą kalbant rožančių ir ką iš to jie patyrė. Paminėsiu vieną lietuvių jaunuolį, visuomenei nežinomą. Man gerai žinomas vieno dvaro darbininko sūnus jau pakankamai užaugęs jaunuolis, kad, atsiuriant nepriklausomai Lietuvai, galėjo eiti į besikuriančią kariuomenę ir, niekieno neragintas, išėjo savanoriu. Visą tarnybos laiką išbuvo eiliniu kareivių karo lauko frontuose. Pasibaigus karams grįžo į savo šeimą užsitarnavęs du Vyčio kryžius — vieną iš jų su kardais.

Visiems buvo įdomu, kad jis tuos atžymėjimus užsitarnavo. Jis pasipasakojo, kad buvęs keli atvejai, kad jis savanoriškai pasisiūlęs pavojaingai žvalgybai, buvęs drąsus frontuose — kautynėse. Vienas atvejis buvęs retai pasitaikęs. Kovose vieną kartą mūsų kariuomenei kiek atsitraukiant, vienas mūsų kariuomenės dalinys likęs už priešų fronto. Frontai buvę tokie, kad priešas nepastebėjo aną atskirto dalinio. Fronte buvęs toks tarpas, per kurį anas atskirtas dalinys galėjo išeiti į lietuvių pusę, bet tas dalinys to nežinojo.

Tame fronte lietuvių kariuomenės vadovybė susirūpinusi svarstė, kaip aną dalinį išgelbėti. Tais laikais radijo susisiekti dar nebuvo. Šis mano minimas savanoris pasisiūlė aną atskirtą dalinį pasiekti ir parvesti. Apsivilko priešų karine uniforma, o tokiu būdu iš nelaisvės paimtų priešų kariuomenės pilnų skirtingų uniformų dar neturėjo, turėjo tik skirtingas kepureles. Pasibalnojo

žirgą, per petį pasikabino šautuvą ir išėjo į priešų pusę. Jojantį per priešų frontą anie palaikė jį savuoju, grįžtančiu iš žvalgybos, jo nekludė. Taip jis pasiekė aną atskirtą dalinį. Kartu su tuo daliniu laimingai grįžo į lietuvių pusę.

Zmonėms reikiantiems savo išpūdį, kad jis esąs drąsus vyras, jis pasipasakojo, kad, išeidamas savanoriu ir kariuomene, nors nebuvęs pamaldesnis už kitus savo draugus, pasiėmęs rožančių, išmokęs mintinai švč. Marijos litaniją. Kaip šiuo atpasakotu atveju, taip ir kitų savo draugų žygių metu kalbėdavęs arba rožančių, arba švč. Marijos litaniją ir neįsivaizdavo jokios baimės.

Šiuo atveju, jodamas per frontą į priešų pusę, kalbėjęs rožančių ir neįsivaizdavo jokios baimės. Nežinau, ar jis dar gyvas. Po karų nepriklausomoje Lietuvoje, dalinant dvarų žemes, ir jis kaip savanoris gavo žemės iš dvaro, kuriame užaugo, gavo ir paramos ir taip įsikūrė savarankiškam gyvenimui Lietuvoje, už kurios laisvę kovojau. Vykdamas šventadieniai į bažnyčią ar kokias nors reikalias į Marijampolę, visada prisigedavo prie krutinės ir anuos du užsitarnautus Vyties kryžius. Sakėsi, kad grįžusio iš kariuomenės jo mėgiama malda esanti rožančiaus malda.

Vysk. Vincentas Brizgys

LENKAI SU ČEKAIŠ

Lenkijos katalikai išreiškė savo paramą ir solidarumą religinės laisvės atstatymo kovotojams Čekoslovakijoje. Lenkijoje specialiai sudarytas solidarumo su katalikų Bažnyčia Čekoslovakijoje komitetas per du mėnesius surinko daugiau negu 16 tūkst. parašų po pareiškimu, kuriu: Lenkijos katalikų vardu yra remiama Čekoslovakijos tikinčiųjų petijcia valdžiai, reikalaujanti atstatyti religinę laisvę Čekoslovakijoje, nutraukti tikinčiųjų represijas ir nepersekioti žmonių dirbančių religinėje srityje. Šią petijciją Čekoslovakijoje pasirašė daugiau negu 400 tūkst. krašto piliečių.

— Klausyk tamta, jaunuoli, — tarė ji dėdama į šalį acto bonketu, kad atpalaiduotų ranką — tamsta kalbi apie išlaužimą vienų mano durų? Kas atsitiko?

Kaip imanydamas greičiau ir ramiau ją papasakojau viską. Akimirka pagalvojusi, ji sušuko:

— Ne! Aš jos daugiau nebemačiau nuo to laiko kai ten padėjau.

Ir nubėgusi prie spintos, įtaisytos laiptų nišoje, ją patikrino ir sugrįžo man pasakyti, kad iš tikrųjų perstėkęs ten nebebuvo.

— Jis nusižudė! — sušuko. — Lygiai kaip nelaimingas Stiggs!.. Antroji atklodė nuėjo niekais!.. Tai reiškia pražūtį mano namams!.. Klausyk, Betty, eik pas Snarlį, tapytoją, ir pasakyk, kad man padarytų lentą su užrašu: „Draudžiama žudyti!“. Sustok!

Ir pribėgusi prie manęs, vėl mane sugriebė ta pačia akimirka, kai norėjau išlaužti duris.

— Griežtai draudžiama!.. Nenoriu, kad man sugriautum įmonę! Eik susirask šaltkalvi!.. Rasi jį už mylios nuo čia. Bet va turim raktą, kuris, tikiuos, tiks. Na, pameginkime!

Du kart pasuko raktą, bet, deja, Queequegas iš vidaus buvo užsisklendęs.

— Reikia išlaužti duris — tariu.

Ir koridoriu žengiau atgal, norėdamas įsibėgėti. Šeimininkė mėgino įsikibti į mane, maldaudama nelaužyti jos įmonės įrengimų, tačiau aš, atstūmęs ją, staigiai judesiu spustelėjau duris, kurios triukšmingai atsidarė, išmesdamas tinko gabalus ligi lubų. Ir, o dangau! Ten tupejo Queequegas, šaltas ir ramus, ant viršugalvio pasistatęs Jojo. Jis nežūrėjo nė į vieną pusę ir buvo kaip iškaltas statula, su mažais gyvybės ženklais.

(Bus daugiau)

HORIZONTALAI

BIČIULIUI
NESUGRĮŽTAMAI
IŠKELIAVUS

Šį pavasarį gegužės mėn. pabaigoje lankantis Chicagoje nebesimatė vieno iš artimųjų bičiulių — Adolfo Markelio, visad malonaus ir linksmo rytų aukštaitio — dusetiškio. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje per dailės parodos atidarymą sutikta Adolfo žmona Aldona sakė, kad jos vyras negaluoja, tačiau negalavimą priežastis dar nenustatyta. Taip ir išsiskyrė, nieko blogo nenujausdami ir tikėdamiesi vėl netrukus pasimatyti ne tik su Aldona, bet ir su Adolfu. Tačiau sugrįžus į Washingtoną po kurio laiko atsiskardeno nemaloni žinia, kad Adolfas sunkiai serga ir kad jo dienos šioje žemėje nebebus ilgos. Tai buvo tikrai nelaukta žinia.

Rugpjūčio 14-21 d. atostogaudami „Dainavoje“ Lietuvių Fronto bičiulių rengtoje studijai ir poilsio savaitėje, Adolfui Markeliui dar siuntė kortelę su visų parašais, beviltskai jam linkėdami pasveikti. Nors patys abejojom, ar jis pats tuos linkėjimus bepajėgs perskaityti. Adolfas mirė rugpjūčio 26 d. savo namuose Chicago prie miestyje Cicero, tame pat Cicero, kur jis sėsliai išgyveno bene 37 metus, kur sukūrė šeimą su Aldona Valaityte, kur gimė, užaugo, išsimokslino ir gyvenimą iškelia dvi Markelių dukros.

IŠAUNŲ CICERO
SUGRĮŽTANT

Prisimenant mielą bičiulį Adolfą, ir mano mintys šiandien nukrypsta į šaunų anų dienų Cicero priemiestį, kur ir man su Adolfu teko susipažinti, tapti gana artimais ne tik tų dienų, bet ir viso likusio gyvenimo bičiuliais. Aš ir Cicero, tėviškos kaimyno Aloyzo Barono paskaitas, iš New Yorko persikėliau 1950 m. vėlyvą rudenį. Netrukus po manęs čia nutipė New York'e susipažintas rašytojas Česlovas Grincevičius. Greit teko susipažinti su čia į Cicero iš New Yorko persikėliausiu aktorium Kaziu Gandrimu, nes New Yorko akt. Vitalis Žukauskas prašė man dar nepažįstamam Kazii nuvežti ir perduoti jo paliktą maldaknygę. Netrukus Č. Grincevičius mane bei kitus supažindino ir su iš Nebraskos valstijos į Cicero atsikėlusiu rytų aukštaitiu Adolfu Markeliu, kurį ilgai taip pamėgau, kad savo vestuvėse jį pakvietiau būti vienu iš pabrilių, šalia trijų savo gimtojo miestelio draugų — Balio Laučkos, Aloyzo Barono ir Donato Šato. Deja, pirmieji du jau mirė, pas juos iškelia ir Adolfas.

Grincevičių ir Markelį jungė pažintis ir draugystė dar iš pokario Austrijos laikų, nes abu gyveno tame pačiame Salzburge. Abiem teko mokytojauti ir abu buvo rašto žmonės, gyvenę toje pačioje stovykloje su lietuvių literatūros klasiku Vincu Krėve.

Mums iš visų kampų sulėkus į Cicero, 1951-53 metų laikotarpiu ten susidarė gražus rašto ir scenos žmonių būrys, ypač kai į mūsų tarpą įsijungė ir mieliai su mumis draugavo pradedant kilti poetas Algimantas Mackus, tada dar Pagėgiu vadinęsis ir tuo pseudonimu debiutavęs su pirmąja poezijos knyga. Tame būryje, kuris dažniausiai rinkdavosi vienoje Amerikos lietuvių laikomoje užėjoje 15-tos ir 49-tos gatvių kampe (nors mūsų tarpe buvo ir visiškai abstinenti, tačiau nebijojusiu užėgus užsukti), buvo literatūros istorikas ir kritikas

Benys Babrauskas, vyresniosios kartos žurnalistas — dr. Kazys Sruoga, Gediminas Galva, Zenonas Gerulaitis, jaunesnės kartos rašytojai bei žurnalistas — Aloyzas Baronas, Česlovas Grincevičius, Adolfas Markelis, Algimantas Mackus, Jonas Vaičiūnas, aktorius Kazys Gandrimas ir dar vienas kitas. Taip pat Cicero fabrikuose vasarą dirbdavę tuometiniai studentai, būsimieji daktarai — Antanas Klimas, Vytautas Vardys, Petras Žlioba ir kiti. Kadangi mūsų būrio pagrindą sudarė rašto žmonės, tai daugiausia ir diskutuodavom literatūros temas, aptardavom naujai pasirodžiusias knygas, o kartais taip susigynėdavom, kad priartėdavom net prie muštynių, nes dažniausiai gana modernios būdavo Algimanto Mackaus ir Kazio Gandrimo pažiūros į literatūrą ir aplamai į meną.

Dažniausiai prieš pusiaunaktį iškilus aštriems ginčams, reikėdavo šauktis autoriteto, kuriuo ne vienas mūsų būrio narys tada laikė B. Babrauską. Beje bijant tvarką ir ramybę mėsanties jo žmonos poetės Gražinos Tulauskaitės-Babrauskienės, niekas nedrįsdavo taip vėlai Babrauskui į namus skambinti ir prašyti, kad jis tuojau pat ateitų į kaimynystėje esančią užėgą ir tartų savo autoritetingą žodį. Kadangi Adolfas Markelis buv tiesiog aukštinio gerumo ir paslaugumo žmogus, tad jį ir paprašydavom tą nemaloniją pareigą atlikti. O Adolfas ir paklausydavo.

Idomūs laikai tada buvo Cicero, nors vienas autoritetingas žurnalistas tų mūsų būrelių vadino „Cicero grafomanų mokykla“, visai nenujausdamas, kad vienas to būrelio ištikimas dalyvis Algimantas Mackus iškilis į tiek išsivijoje, tiek Lietuvoje pripažintus pirmakielius poetus, pradėjęs naują „neornamentuotą kalbos generacijos“ epochą. Nežinmirštam ir to, kad Aloyzo Barono literatūrinio palikimas taip pat yra gan ryškus ir kad šiandien kūrybingas tebėra kelias knygas parašęs lietuvių kalbos stilistas Česlovas Grincevičius. Tuo tarpu Adolfas Markelis spėjo išleisti tik vieną knygą — novelių rinkinį „Nebaigtoji simfonija“, kurioje temos paimtos iš realaus gyvenimo, daugiausia iš stovyklinių laikų Austrijoje, ir jos yra gana linksma pobūdžio.

Nors Adolfas Markelis, gyvenimo dalį pašventęs šeimai bei mokslui, ilgesnį laiką iš literatūrinio gyvenimo buvo pasitraukęs ir nieko neberašė, nors ir jo vienintelis išleistas kūrinys — novelių rinkinys „Nebaigtoji simfonija“ jau niekad nebebus tiesiama, tačiau reikia laukti, koki žodį ilgai tarsi laikas.

Kartais užtenka parašyti tik vieną knygą, kad amžiams išliktum lietuvių literatūroje.

Šviesus Adolfo Markelio, kaip žmogaus ir mielo rytų aukštaitio, atminimas ilgai dar švies jo šeimoms nariams, giminėms ir buvusiems jo bičiuliams. O tokiu, kaip matyti iš žmonių spūsties atsisveikinime, iš laidotuvių, iš užuojautų spaudoje, jis nemažai turėjo. Išsėkis ramybės, mielas Adolfai, tose pačiose kapinėse, kuriose palaidoti buvo tavo draugai Aloyzas Baronas, Algimantas Mackus, Albinas Valentinas, Kazys Gandrimas ir kt.

Mes, modernieji europiečiai, esame tiek daug užimti savo pasauliniu veikimu, kad visai mažai arba ir nė kiek neberandame laiko domėtis savo dvasi- nės ateities klausimu.

Alb. Schweitzer

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

POKALBIAI DAILIŲJŲ
MENŲ KLUBE

Los Angeles Dailių Menų klubas rugsėjo 4 d. susirinkime nagrinėjo temą: „Lietuvos (Sovietų okupuotos) ir išsivijos kultūrinių santykių“. Pirminkaujantis Algirdas Gustaitis pokalbiams pakvietė Bronį Railą, Bernardą Brazdžionį ir dr. prof. Domą Krivicką, iš Washington, D.C. Dalyvavo daugelis DMK narių, buvo ir svečių.

Po įvadinio žodžių, pokalbiui pakviestas Bronys Raila. Jo nuomone dienos tema svarbi. Visi norime gero Nepriklausomai Lietuvai; nėra reikalo kiekvieną kartą prie žodžio Lietuva pridėti „rusų okupuota“. Esama padėtis visi žinoma. Dabar bendravimo reikalai žymiai pasikeitė.

Užsienyje gyvenantieji kultūrininkai turėtų pilniau sekti įvykius, rasti naudingų kelių padėti tautai nelaisvėje. Atsiradus spragoms, ar galimybės, jas reikia išnaudoti ir, kiek galint daugiau padėti Lietuvoje kovojantiems. Jie tenai daug kuo rizikuoja; mes už jūrių-marių nerizikuojame jiems talkindami.

Visų lietuvių noras ir tikslas — Nepriklausoma Lietuva. Ar Gorbaciovo „revoliucija“ slenka ton pusen? Ar šimtų tūkstančių didžiulės, nuotaiką ir jausmus pakeliančios demonstracijos Vilniuje (ir kituose Lietuvos miestuose) duos konkrečių laimėjimų?

Stenkimės išnaudoti dabartinę padėtį Lietuvoje. Naujesniais būdais ir drąsiau, drauge diplomatiškai, galėtų veikti ne tik kultūrininkai, bet ir mūsų politikai. Mūsų veikla neturėtų būti nuolaidumas ar prisitaikymas, bet nepalaužiamas tas pat tikslas, kaip ir anksčiau: Nepriklausomos Lietuvos atstatymas.

Bernardas Brazdžionis savo mintis buvo plačiau pasizymėjęs. Buvusi nuomonė nekeistina, nes mes siekiame to pat, kaip ir anksčiau. Ok. Lietuvoje dabar menininkai keičia nuomonę, kai kurie net iš esmės. Anksčiau buvę „banditai“, dabar jau vadinami kovotojais už lietuvių tautos laisvę, už nepriklausomybę, net tiems buvusiems „banditams“ ruošiasi paminklus statyti. Panašiai šneka net tuos lietuvių partizanų medžioje. Pasigirsta: tik, susimildami, nebauskite anksčiau klydusius. Ar taip kalba buvę suklaidinti? Ar atbunda sąžinė? Kokia sąžinė tu, kurie sąžinės neturėjo? Ar kas galės iš pamiškės beržynėlių prikelti žuvusius lietuvių partizanus? Ar bus aiškiai pasakyta, dėl ko jie žuvo, kas juos nušovė ir turgavietėse išniekino? Spręsdami ar galėsime atleisti nuodėmes?

Mes čia rekim taip, kad jie tenai išgirstų. Tada ir jiems bus drąsiau rekti.

Būklė labai įdomi. Žiūrime į

Vilniuje giedančius Tautos himną ir norime, kad ir jie mus išgirstų. Nežinom kas bus; ir jie nežino, bet vistiek gieda Tautos himną. Atsargumas svarbu. Nesiduokim pagaujami.

Dr. prof. Domas Krivickas i dabartinius įvykius Lietuvoje žvelgia su viltimi. Idomu išgirsti kultūrinių ir rašto žmonių pasisakymus; jam rūpi teisinė padėtis. Įvykių eiga gali turėti pasikeitimų; tai priklauso nuo visų, ypač nuo rašytojų, spaudos žmonių. Vieni politikai negalėtų laimėti, neturėdami plačios visuomenės pritarimo.

Koki poveikį turi bendravimas su tauta? Labai svarbu, kad matytume, suprastume kas tikrovė, o kas nebūtinai. Kartais net pavienių asmenų pareiškimai svarbūs. Gyvendami dideliuose nuotoliuose i įvykius įsijungiame gal su pavėlavimu, stokodami detalių. Nepamirština, kad dabar sovietų okupuota Lietuva yra komunistų partijos valdoma, dirguojama. Iki direktyvos ateina iš komunistų partijos ir pagrindinė veikla partijos centralizuota — negali būti laisvės ar nepriklausomybės.

Visad buvom ir esame už ok. Lietuvos nepripažinimą; visad stengiamės taip veikti, kad būtų palengvintas Nepriklausomos Lietuvos atstatymas. Kaip suprasti Gorbaciovo „perestroiką“? Dar nėra už ko gerai užsikabinti. Prisimintina, Chruščiovas iš kalėjimų ir lagerių paleido tūkstančius, o Gorbaciovas tik du ar tris šimtus kalinių. Ir dabar viskas centralizuota, komunistų partija valdo, jos galiai viskas pajungta. Juntame pasisakymo laisvę, bet mums svarbu ekonominė struktūra, administracinė laisvė. Svarstomi nauji kooperatyviniai istatai, bet juos vėl pajungs bendrai komunistinei sistemai.

Susirinkime dalyvavusieji kalbėtojus klausinėjo, pareikšdami ir savo nuomones. Pokalbiai tęsėsi iki vėlumos. Ateinančiam susirinkimui Dailių Menų klubo pirmininke tampa Jina Leškienė.

Metraš.

MOKYTOJŲ
KONFERENCIJA

Rugsejo 10 d. Šv. Kazimiero parap. salėje įvyko liuanistinės mokyklos mokytojų konferencija, kuriai vadovavo šeštadienės mokyklos direk. Marytė Sandanavičiūtė-Newsom. Su dideliu dėmesiu buvo išklaustas mokytojų Dalilės Polikaitienės pranešimas tema „Disciplina klasėje“. Ji, remdamasi savo ilgų metų patyrimu, igytu dirbant Los Angeles miesto mokyklų sistemoje (ji taip pat yra buvusi liuanistinės šeštad. mokyklos direktore), pirmiausia akcentavo gerą mokytojo pasidomimą pamokoms: sudarant planą, numatant jo pakeitimą ir palaikant reikalingą discipliną

klaseje. Sukaupiti mokinių dėmesį, kad jie dėstomą dalyką geriau įsimintų, aiškinant pamoką, labai svarbu vaizdinės priemonės. Ji atkreipė dėmesį,

kad mokiniams atliekant rašto darbą klaseje, greičiau ji baigusių neišleisti iš klasės, nes išėję jie trukdo kitiems. Reikia palaukti, kol pamoka pasibaigs.

Taip pat nepalikti vaikų vienu klaseje. Mokiniai turi griežtai laikytis nustatytos tvarkos: jei po antrojo skambučio neatėjo į

(Nukelta į 7 psl.)

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA RENGIA

„SVAJONIŲ AIDAI“

IS AUSTRALIJOS

Koncertai:
1988

Los Angeles
Klevelande
Waterbury
New Yorke
Bostone
Detroite
St. Petersburg
Čikagoje
Čikagoje
Rochester
Toronte
Hamiltonė
Montreal

Sekmadienį
Sekmadienį
Šeštadienį
Sekmadienį
Šeštadienį
Šeštadienį
Ketvirtadienį
Penktadienį
Sekmadienį
Šeštadienį
Sekmadienį
Penktadienį
Šeštadienį

Rugsėjo 25 d.
Spalio 2 d.
Spalio 8 d.
Spalio 9 d.
Spalio 15 d.
Spalio 16 d.
Spalio 20 d.
Spalio 21 d.
Spalio 23 d.
Spalio 30 d.
Spalio 30 d.
Lapkričio 4 d.
Lapkričio 5 d.

Midland Federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

INTERNATIONAL
INDUSTRIES

Algis Grigas, pirmininkas

NAUJAS PATARNAVIMAS
NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS
LIETUVOJE

Jūsų giminės bei artimieji gali netrukus sėdėti už naujos Volgos ar Žigulių vairo! Arba: be palydovo, jiems patogiu laiku gali apsipirkti užsienio valiutos parduotuvėje Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje už jūsų nurodytą sumą.

Kreipkitės — atsakysime visus jūsų klausimus.

International Industries
10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

INTERNATIONAL

G.T. INTERNATIONAL dėkoja visiems klientams, prisidėjusiems prie sėkmingo 1988 m. kelionių į Lietuvą sezono.

G.T. INTERNATIONAL tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmui ar biznio kelienei kreipkitės pas mus.

G.T. INTERNATIONAL padeda sudaryti iškviatimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

JEI NORITE PAMATYTI PASAULĮ, KREIPKITĖS Į G.T.!

G.T. INTERNATIONAL, INC. 10401 SOUTH ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, ILLINOIS 60465 TEL.: (312) 430-7272

Redaguoja dr. K. A. Dagys

AR ESI KOLEKCIONIERIUS?

Sakoma, jei iš Marso nusileistų žmonės čia pabuvoti kelias savaites, ką jie grįžę papasakotų apie Žemės gyventojus? Kaip jie mus charakterizuos? Tarp daugybės išpūdytų marsiečių nustebtų vienu mūsų pomėgiu — kolekcionuoti. Bet ką, reikia ar nereikia. Šiaip sau, dėl įdomumo. Rinkti vienos rūšies daiktus ir jais gėrėtis.

Ir tikrai. Rinkimo karštis pirmiausia pagauna dar vos pramokusių skaityti vaiką — rinkti pasto ženklus. Ta liga jį paskui kamuoja visą gyvenimą, išleidžia visus per atostogas uždirbtus pinigėlius, tėvų duodamus kišenpinigius. O tų ženklų visos pasaulio valstybės kas savaitę išleidžia šimtais, jei ne tūkstančiais. Pamėginkit kas surinkti visus nors dabar išeinančius!

Yra tokių rinkėjų, kurie bandė sukomplektuoti, surinkti degtukų dėžutes. Degtukų, kuriuos dalina kiekviena šio krašto karčiama ir ne karčiama. Sako, keli tokie entuziastai beveik išprotėjo, kai jų rinkiniai netilpo keliuose garažuose, o tai dar buvo tik pradžia pradžių.

Ir ko tik žmonės nerenka: žaislinius automobiliukus, stiklainius, lėles, sagutes, parkerius, kino, teatrų, traukinių, lėktuvų bilietus, receptus, svilpynes, skambalus. Yra ir stambmenų rinkėjų. Antai Dubuque, Iowoj, išeina kartas nuo karto leidinyje *Antique Trader*, apie 200 puslapių knyga, kur skelbiami tik rinkėjai, vieni kiti kiti pardavimai, kiti perka, treti keičia ir taip papildo savo rinkinius. Ten užtikiname, kad rasi senų, nevertojamų traktorių, kuliamųjų mašinų, gėrų akmenų, visokių vežėčių, rogių kolekcionierių pasigarsinimai ir priminimai, kas pas juos atliekama, ir ko jie norėtų, kad būtų pilnas rinkinys. Iš to leidinio sužinome, kad kai depresijos metu mažiau žmonių lankė kino teatrų, tai lankytojų buvo nemokamai duodami stikliniai ar moliniai puodeliai, lėkštelės. Prasto darbo, nieko ypatingo, su šio laikais tokiais pagražinimais, raidėmis. Daug kas juos išmetė, bet buvo kas tebe laiko pastatų užkampuose. Šiandien už juos moka didelius pinigus tie, kurie pasinėšę sudaryti ir jų rinkinius.

Ne taip seniai krautuvėse ir vaistinėse būdavo pilnos lentynos komikų. Tos knygtės kažkodėl dabar sunkiai surandamos. Gal pasikeitė mados ir paauklių skonis. Bet tie, kurie buvo gudresni ir knyges laikė, dabar jas parduoda dešimteriopai didesnėmis kainomis, ir kainos vis kyla. Tas pats ir su senais, nemandingais kaklaraisčiais, staciom apykaklėmis ir kadaise vyrų mėgtom puošmenom, po kaklu „kukardom“. Tai ir nestebėtina, kad marsiečiams, kurie mus dažnai stebi iš „skraidančių lėkščių“ ir viską referuoja savo valdovams, sunkiai suprantami žmonių įpročiai rinkti pvz. spygliuotų vielų ne tik pavyzdžius, bet išsius ritinius.

O mes, lietuviai, ar esame menkesni piliečiai, ir mūsų tas karštis neveikia? Veikia, ir dar kaip. Pagal kiekvieno skonį, pomėgį. Pabuvoję Atlanto ar Pacifiko pakrasty paprastai visi atsiveža rinkinius akmenukų, paskui savo rinkiniais su kitais konkuruoja. Yra kas renka buteliuose vyną, bet nevaišina, neleidžia atkūsti. Kolekcionierių netelpa ir didžiausių namų visuose rūsiuose. Vienas Baltimorės tautietis teberenka senas padangas. Jau netelpa jo

— Kokį dar nieką, savo kolekciniai seną šlamštą, pirkai blusų turguje? Iš anglų spaudos

plačiojo sodyboje. Kitas toks netoli Chicagos didžiūojasi, kad turi surinkęs 73 šunų būdas. Baigs savo rūpestį, kai jo rinkinys sušildis iš 101 tokio namelio.

Visai kitos gausios giminės mūsų rinkėjai, kurie renka labai praktiškus objektus, pvz., banko knyges. Tai labai patogu dideliame mieste, kur daugiau yra tokių turtingų istaigų. Prašo kas aukų — parodei vieną, menkiausią knygelę — ir tu su pora doleriukų atsikratei, įtikinai, jog „pusė“ savo turto atidavei. Tik mokesčių rinkėjai, tai tie nedori tipai: jie žino tavo kad ir slapčiausiai laikomų knygelių skaičių.

Kalbant apie kolekcionierius, nepatikėsite, kad yra vienos rūšies kolekcionierių. Neįsėsite kokių. Vadinkim vieną tokį Gabrieliu Šalapiūga. Taigi, tas Gabrielius prekybiniais reikalais jau dvidešimt trejus metus važinėja, skraido po visą žemyną ir kiekvienam mieste turi nuosavą žmoną! Vargiai ar jos viena apie kitą žino. Labai patogu ir nebrangiai kainuoja, nereikia mokėti už viešbutį, kai reikia sustoti New Yorke, Los Angeles, Hamiltone ar dar kur kitur. Ar jis netinka į didžiųjų kolekcionierių eiles? Net labai.

Pensininkai, pagalvokite: gal ir vėta susidomėti ir pradėti rinkti, pvz. kad ir pyptių kolekcinę?

Patrimpas Ožkaragis

KUO GALIMA NUSTEBINTI

— Ar šiais laikais galima kuo nors nustebinti?
— Galima! Laiku gražinti pasiskolintą knygą.

Tegul visas svietas žino, kad mokytojai, tėvai ir jaunimas ne vien saulėje kepti, bet kepti ir paskaitų salėje gali.

J. Masilionis

VIENAS KITĄ APGAVO

Vienas Amerikos milijonierius Indijoj nusipirko baltą dramblių. Kadangi už baltą dramblių imami labai dideli miltai, tai savo pirkinį jis liepė nudažyti pilkai.

Muitininkai nieko nepastebėjo ir paėmė mokesį kaip už paprastą dramblių.

Parsigabėjęs namo, milijonierius liepė dramblių nuplauti. Darbininkai plovė ir plovė, bet dramblys taip ir liko pilkas.

Pasirodo, kad tie, kurie milijonieriui pardavė tą dramblių, buvo jį nudažę baltai, kad galėtų paimti didesnę pinigą.

MENKA YDA

Kaimietis perka karvę. Pasi- derėjęs jis dar kartą klausia, ar karvė tikrai gera.

— Sakau, kad gera. Ji tik vieną ydą turi — melžiama spardosi.

— Tai nieko nereikia, — nusiramina pirkėjas. — Melžti teks ne man, bet žmonai.

VIENAS UŽ KITA GUDRESNIS

Žmogus restorano rūbiniėje pakabino savo apsiaustą ir pridėjo raštelį: „Šis lietpaltis priklauso vidutinio svorio bokso čempionui. Nepatariama su juo susitikti ir turėti reikalų. Jis greit grįš“.

Pavalgęs atėjo apsiausto atsiminti. Jo vietoje kabėjo kitas raštelis: „Jūs apsiaustas dabar priklauso ilgios distancijos bėgimo čempionui. Pamėginkit jį pavyti! Negrįš“.

Šeimininkas, gavęs tokią dovaną (stipresnio gėrimo butelį), dažniausiai padeda į namų barą. Kai jis eina į svečius, jau turi ką nunešti. Ima tą patį butelį ir nuneša kaimynui. Tas kaimynas neša dar toliau. Taip atsitinka, kad tas pats butelis neatpakuotas grįžta į tuos namus, iš kurių pradėjo kelionę.

Paulius Jurkus, Darbininkas

Kai aš jojau į karužę, Nuo kumelės dribt. Kad tave perkūnas — Negaliu užlipti!

— O gal kartais tai bus laimingo gyvenimo pradžia ir išsigelbėjimas nuo visuotinio žmonijos išnaikinimo?

Iš Pietų Afrikos spaudos

Jie tvirtina, kad aštuoniasdešimtmė šimtmetį čia buvo Šiaurės jūra. Iš anglų spaudos

PAREISIU PĖSČIAS

Prof. Viktoras Ruokis (1885-1971) jaunystėje buvo silpnos sveikatos. Tačiau nuolatinis grūdininimas, važinėjimas dviračiu ir vaikščiojimas pėsiomis padėjo sulaukti žilos darbingos senatvės. Autobuse ir traukinyje važiuodavo stacijas. Dirbdamas Kaune, Žemės ūkio akademijoje, gyveno už 40 km, Kaišiadoryse, kur švaresnis oras, vanduo ir mažiau triukšmo. Žemės ūkio akademijos chorui minint jubiliejinę sukaktį, į šventę taip pat buvo pakviestas pirmasis jo dirigentas prof. V. Ruokis. Jis pagal tradiciją padirgavo chorui liaudies dainą, o paskui sujudo namo, į Kaišiadoris. Choristai pasisūlė palydėti profesorį į Kauno geležinkelio stotį. Tačiau bepasakojant linksmus prisiminimus, pavelavo į traukinį. Tuomet profesorius atlaidžiai kreipėsi į jį pagerbusius absolventus: — Jūs grįžkite, linksminkitės toliau, o aš pareisiu pėsiomis.

KREIPKITĖS Į ŽMONĄ

Johanas Sebastijanas Bachas (1685-1750) gyvenime buvo neapraktiškas ir visada pasikliaudavo žmona. Kai ji mirė, atvykęs bičiulis pasiūlydavo pasirūpinti laidotuviomis ir paprašė tam tikslui pinigų. J. S. Bachas atsakė: — Tuo klausimu kreipkis į mano žmoną.

MOKSLAS IR PINIGAS

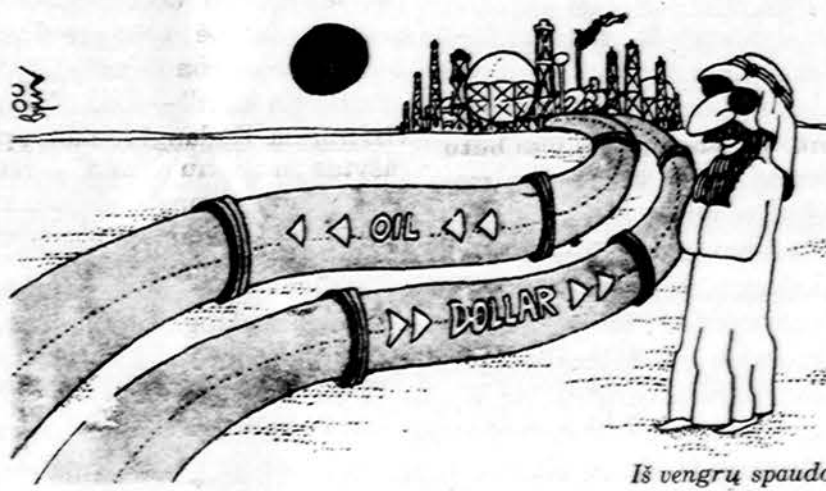
Kelyje sugedo automobilis. Vairuotojas pakvietė mechaniką. Šis atidarė motoro kapotą, tris kartus stuktėlėjo plaktuku, ir mašina vėl pradėjo veikti. Už taisymą mechanikas pareikalavo 30 dolerių.

— Už tris stuktėlimus trisdešimt dolerių? — pasipiktino automobilio savininkas.

— Matote, už kiekvieną stuktėlį aš imu po vieną dolerį.

— O likusieji pinigai?

— Likusieji už žiniją, kur stuktėlėti...

Iš vengrų spaudos

GERIAUSIAS VYNAS

Kompozitorius Johanas Bramsas (1833-1897) užsuko kartą į užeigą, kurioje dar nebuvo buvęs. Tačiau užiegos šeimininkas jį atpažino ir, kai svečias ruošėsi užsakyti gėrimo, pasiūlė Bramsui seno, labai geros rūšies vyno, sakydamas:

— Patikėkite, maestro, šis vynas yra pasakiškas, tikras Bramsas tarp visų mano vynų.

— Gerbiamasis, vynams aš esu labai reiklus, — atsakė jam Bramsas, — todėl atneškite man geriau kokio nors Bethoveno.

KEISTI ŽMONĖS

Vienas filosofuoti mėgstantčių asmenų sykį pasakė:

— Keisti tie žmonės. Jeigu jiems pasakai, kad danguje yra trys bilijonai žvaigždžių — jie tiki tavo pasakymu, tačiau jeigu nudažys tvorą prisegi prie jos lapelį, kad: „Atsargiai, dažyta!“, jie vis vien rankomis prisiliečia, kad pasitikrinus, ar tikrai dažyta...

Žydai ortodoksai tiki, kad Sinajaus dykumoj Dievas jų protams penktadieniais manos duodavo dvigubai daugiau.

Arabai teigia: krikščionys išleidžia pinigus besibylinėdam, žydai Paschos šventei, o musulmonai vestuvių apeigoms.

Mes jau pradėjom vestuvinių sezoną.

Iš metrikacijos biuro pranešimų

TO TAI NEŽINOJOM

Mūsų Eltos biuletenyje (Nr. 8) rašoma: p. V. Jokūbaitis ir p. P. Narutis padarė pranešimus (VLIKO valdybos posėdy) apie PLB Seimą, kultūros kongresą bei dainų šventę, kur jie atstovavo VLIKUI.

Tiesiog nuostabu, kad kažkada neseniai įvyko dainų šventė, o mes buvome taip atsilikę, kad apie tai nieko nežinojom.

Dažnai dabar tėvai vaiką augina kaip žaisliuką.

St. Stasiene

Balys Pavabalys

UŽ HORACIJŲ GARSESNIUS, UŽ LIUCIPIERIŲ BAISESNIS

Aš paminklą stačiau
Sau už pypkę aukščiaū
Ir plačiau už ūsus,
Ir ne vien pas rusus

Palikau aš save
Su bandito šlove,
Su bepročio planais
Ir su kraujo klanais.

Aš paminklą stačiau
Už ūsus daug plačiau:
Baltijos vandenuos
Ir Karpatų kalnuos.

Ir nebus giminės,
Kur manęs neminės.
Didžią garbę man teiks,
Nes per amžius vis keiks.

Iš rinkinio Vizijos prie televizijos (1957)

GRAŽŲ MŪSŲ LIETUVOJE

PREMIJA UŽ BROKĄ

Kaip aiškina žodynai, premija — tai apdovanojimas už ypatingus nuopelnus, geriausią darbą. Taip ir daroma, tačiau gyvenime pasitaiko ir visai priešingų dalykų. Netikite?

Meistro A. Ušeko vadovaujami vyrai iš Panevėžio parodomosios statybos tresto 180-osios kilnojamosios mechanizuotos kolonos pastatė gyvenamąjį namą „Anykštos“ kooperatyvui ir liepos pirmąją atidavė naudoti. Tačiau būsimieji gyventojai, užuot džiaugėsi, pradėjo šaukti — „Gelbėkite!“

Daugelyje butų drėgnos, supelijusios vonių, tualetų, sandėliukų sienos, drėgsta sienos ir kambariuose, koridoriuose bei virtuvėse. Grindų linoleumas išklotas ant nelygaus pagrindo, kai kur tiesiog ant šiukšlių, ištemptas dažais. Neuzbetonuotos perdengimo plokštės, skilinėja jų sujungimai.

Žodžiu, kur nepasisuksi — defektai, brokas.

Šluota

VALIO GAMTOS TERŠĖJAI!

Jau nustatyti pagrindiniai gamtos teršėjai: energetikai, automobilstai, chemijos ir statybinių medžiagų įmonės. Nuo jų labai nenori atsilikti agrokomplesas. Taigi mokslininkai išaiškino pagrindinius šiukšliniojus. O toliau?..

Deja!
Ne tavo kiškis, ne tu ir kiškis.
Pirmoje eilėje — planai, kuriuos

VILNIŲ VILTIS — GREITASIS TRAMVAJUS

NUOTRAUKOJE: greitis tramvajus Vilniaus gatvėse XXI amžiaus pradžioje.

Petro ČIPLIO nuotrauka

NAUJA LIETUVIŠKA ŠEIMA

1988 m. birželio 18 d. Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje Brighton Parke kun. Viktoras Rimšelis šv. Mišių metu sujungė dr. Antaną Gintarą Razmą su Asta Margarita Motušyte. Mišių metu įspūdingai giedojo solistė Dana Stankaitytė ir operos vyrų choras, vargonuojant muzikui Arūnui Kaminskui.

Vargonams grojant, jaunušius prie altoriaus palydėjo 6 poros pamergių ir pabrolių: pirmoji pamergė pusseserė Audrė Budrytė ir pirmas pabrolis — brolis dr. Edis Razma, Vita Reinytė — dr. Raimundas Šilkaitis, Nijolė Andriulienė iš Toronto, Kanados — Pijus Stončius, dr. Karen Latzko — Jonas Abromaitis iš Ottawos, Kanados, dr. Dalia Petreikytė — Antanas Rygelis iš Toronto, Kanados ir Danutė Norvilienė — Vytautas Narutis. Žiedus nešė Danius Šilkaitis. Paskutiniai ejo jaunoji Asta, savo tėvo lydimu. Tėvas, pabūciavęs dukrą, ramiai perleido j Antano rankas.

Kun. V. Rimšelis pasitiko jaunuosius ir visą palydą prie altoriaus. Choriui sugiedojus „Veni Creator“, kun. Rimšelis pradėjo šv. Mišias, pirmiausiai palaimindamas Astos ir Antano moterystės ryšį, kur vienas kitam davė priesaiką būti ištikimais. Jis taip pat pasakė gražų ir prasmingą jaunavedžiams pritaikytą pamokslą. Mišių skaitymus gražia ir aiškia tarsena atliko pirmoji pamergė Audrė ir pirmas pabrolis Edis, o Mišių aukas nešė abiejų jaunųjų tėvai. Laikė Mišių jaunoji iškėlė po rožę savo ir Antano motinai, palinkėdama ramybės. Mišiom pasibaigus, jaunoji nuėjo prie Šv. M. Marijos altoriaus pasimelsti, palinkėdama gėlių puokštę. Sutuoktinių apeigas stebėjo gausus būrys giminių, draugų ir pažįstamų.

Po įspūdingu sutuoktinių apeigų, vargonams gaudžiant maršą, išsiriakio puošni jaunavedžių ir jų palydovų eiseną, sukilusi susirinkusiųjų tarpe džiaugsmą ir pasigėrėjimą, kad dar viena veikli profesionalų lietuviška šeima jungiasi į lietuvių išeivijos misiją išlaikyti lietuvių gyvą ir ją perduoti ateinančioms kartoms. Visi dalyviai sveikino jaunuosius bažnyčios prieangyje, linkėdami laimingo ir gražaus gyvenimo.

Vestuvių pokylis įvyko puošnioje ir erdvoje Lexington salėje Hickory Hills. Svečiai, susė-

dę į savo vietas prie gražiai išdėstytų ir papuoštų stalų, laukė jaunųjų ir jų palydos. Pokyliui sklandžiai vadovavo jaunojo Antano pusbrolio dr. Petras V. Kisielius, supažindindamas svečius su jaunaisiais, o taip pat vaizdžiai atlikdamas ir pirmo vaidmenį.

Maršui aidint, jaunieji ir jų palyda buvo svečių sutikti plokštimais, kurių buvo daugiau kaip 400. Pagal lietuviškas tradicijas, jaunieji pralindo pro pamergių ir pabrolių padarytą juostų tiltą, kur jų laukė tėvai su duona, druska ir vynu.

Kun. V. Rimšeliui sukalbėjus maldą, prasidėjo vakarienė. Pirmas pabrolis dr. E. Razma, sveikindamas jaunuosius, pakvietė svečius pakelti šampano taures. Pakėlus taures, skambiai nuaidėjo Ilgiausių metų linkėjimai. Ir kaip gi nesidžiaugti ir nesidžiūti, kai jauni, aktyvūs lietuviško gyvenimo dalyviai ir vadovai — medicinos gydytojas dr. Antanas Razma ir farmacininkė Asta Motušytė — sujungė savo gyvenimą į lietuvišką šeimą.

Nuoširdžiai sveikino jaunavedžius jų tėvai: inž. Kostas Motušis lietuviškai ir dr. A. Razma angliškai ir lietuviškai, linkėdami jiems nenutolti nuo lietuviško gyvenimo, visuomet su prasti vienas kitą ir visus gyvenime sutiktus sunkumus ryžtingai nugalėti.

Korporacijos Gajos vardu sveikino dr. K. Ambrozaitis ir dr. J. Prunskis, įteikdami jauniešiams Gajos vardu gražiai padarytą simbolinę dovaną, linkėdami likti aktyviais Gajos nariais. Toliau sekė sveikinimai giminių iš Lietuvos, Vokietijos ir Amerikos.

Padėkos žodį tarė ir abu jaunieji lietuviškai ir angliškai, dėkodami tėvams už jų rūpestį, pastangas ir už tokias šaunias vestuves, o taip pat visiems svečiams už atsilankymą. Vadovui dr. P. V. Kisielui sumaniai vedant programą, susipažinta su jaunaisiais ir jų palyda, pasivažiavinta ir prieita prie jaunųjų valso, į kurį įsijungė tėvai, palyda ir svečiai. Vestuvės buvo tikrai įspūdingos, linksmos ir gražiai suorganizuotos. Povestuvinei kelionei jaunieji pasirinko gražiąją Europą, norėdami arčiau ją pažinti.

Jaunoji Razmienė — Asta Motušytė yra kilusi iš Cicero, kur tuo laiku buvo apsisostę jos tėvai, bet augo ir mokslinosi Marquette Parko apylinkėje.

Asta M. (Motušytė) ir dr. Antanas G. Razmai.

Nuotr. A. Plenio

Baigę parapiinę pradžios mokyklą ir Marijos gimnaziją. Studijavo farmaciją Illinois universitete ir 1984 m. gavo diplomą. Taip pat yra baigusi Chicagos aukštesniąją lietuvišką mokyklą. Nesvetima Astai buvo ir yra lietuviškoji veikla. Reiškėsi skaudžiai, šoko tautinius šokius „Grandies“ šokių grupėje ir yra Gajos korporacijos narė. Dirba savo profesijoje Walgreen vaistinėje.

Jaunasis dr. Antanas G. Razma taip pat gimė Cicero mieste, bet tėvams persikėlus ir įsikūrus Joliet mieste, ten praleido vaikystę ir baigė pradžios ir aukštesniąją mokyklą. North-western universitete įsigijo bakalaurą iš chemijos, o Illinois universitete baigė medicinos mokslus, gaudamas M.D. diplomą. Atlikęs rezidentūrą Michigano universitete, ten pat tęsė studijas ir įsigijo plaučių ligų specialybę. Priklauso Holy Cross ir Christ lioninams bei turui savo kabinetu Marquette Parke ir Palos Parke.

Šoko tautinius šokius. Dabar priklauso ateitininkams ir Gajos korporacijai. Visuomeninėje veikloje reiškiasi L.B. socialinių reikalų taryboje ir yra direktorių tarybos pirmininkas. Teikia

pagalbą vyresnio amžiaus žmonėms, skaito paskaitas ir yra paslaugus gydytojas.

Jauniesiems Astai ir Antanui Razmams linkime sėkmės asmeniniame gyvenime ir profesiniame darbe, o taip pat nepamiršti išeivijos lietuvių veiklos.

A. Juodvalkis

KOSMETIKU TRŪKUMAI KUBOJE

Kuboje pritrūko dantų pastos, ten įvykus sprogimui vieninteliame dantų pastos fabrike, kuris sunaikino visą medžiagą pastos tūbelėms. Priedo dar yra sunkumai gauti reikalingų žaliavų pastos gamybai. Įmonės vedėjas paaikšino, jog žaliavos gaunamos iš kapitalistinių kraštų ir dėl to būna problema su valiuta. Dabar jos jau yra išspręstos ir fabrikas stengiasi trūkumą užpildyti, kuris šiuo metu siekia 400 tonų.

Tačiau jau dabar numatomas kitas trūkumas — moterims preštuotos pudros veidui. Įmonės vedėjas skundžiasi, jog ir dėl šios kosmetikos žaliavų Kuba yra „užsieniečių didžiųjų malonėje“, kurie gamina žaliavas kosmetikos gamybai.

Lithuanian Federal Credit Union
Taupa
ALL DEPOSITS FEDERALLY INSURED UP TO \$100,000.
368 WEST BROADWAY • P.O. BOX 95 • SOUTH BOSTON, MASSACHUSETTS 02127
TELEPHONE (617) 269-1450

APTARNAUJA BOSTONO IR NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIUS

SANTAUPOS	PROCENTAI	METINIAI
Paprasta sąskaita	6.00%	6.17%
Money Market \$2500 min.	6.25%	6.43%
CD's \$500 min. 6 mėn.	7.75%	7.75%
12 mėn.	7.90%	8.19%
24 mėn.	8.10%	8.41%
36 mėn.	8.20%	8.51%

PASKOLOS
Asmeninės 14%
Naujų mašinų 9.5%
Naudotų mašinų ligi 2 metų 11% — kitos 13%
Namų remonto 3 metų 11.5% 5 metų 12.5%
Mortgages (savininko gyvenvietė)
Pirma 10.0% + 2 Pt. ar 10.5% + 0 Pt. Antra 11.5% + 0 Pt. Kitoms paskoloms kreipkitės į Taupą
Namų vertės W.S.J. Prime + 1.5%
Visos ratos galioja nuo 1988 m. rugpjūčio mėn. 25 d. ir gali kisti.

DARBO VALANDOS
Nuo 10 ligi 2 val., įskaitant šeštadienius, ketvirtadienius — nuo 3 ligi 7 val. vak.
Brocton: Sekmadieniais po 10 val. Mišių parapijos salėje — atstovas Juozas Rentelis, tel. 963-33671.
Worcester: Sekmadieniais po 10 val. Mišių parapijos salėje — atstovas Romas Jakubauskas tel. 832-6684.

Žmonės turi kiti kitam paduoti rankas ir būti ne tik geri, bet ir linksmi. Džiaugsmas tai vasara, kuri vaisius nudažo ir brandina.

Jean Paul

VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND
ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums
patarnavimas
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

Restoranas NERINGA
2632 W. 71st St.
tel. 312-476-9026
Vienintelis autentiškas lietuviškas
maistas Čikagoje ir apylinkėse.

MASTER PLUMBING
COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės
ir vonios kabinetai. Keramikos plytės.
Karšto vandens tankai, pompos.
Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 636-2960

VENCKAUSKAS, INC.
Builders & Remodeling
• Porches & Decks • Floor & Wall Tile
• Aluminum Siding & Trim • Kitchen & Baths
• Masonry • Rec Rooms
• Additions • Insurance Repairs
Joe (312) 582-7606
Peter (312) 371-7499

PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Daug sutapusių, pirkdami čia jų
reikmenis. Pasinaudokite patogiu
planu atidedant pasirinktus reik-
menis ypatingai progai. Pilnai
užbaigtų foto nuotraukų aptarna-
vimas. Atidaryta pirmadienį ir
ketvirtadienį vakarais iki 8 valan-
dos. Antradienį ir trečiadienį susikalbėsit
lietuviškai.
3314 West 63rd Street
Tel. — PROspect 6-8998

V. T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo
sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS
Kreiptis į: Hermis Decks
Tel. 585-6624
Nuo 8 v. ryto iki 5 v. vakaro
Kalbėti lietuviškai

Siuvame pagal užsakymą įvairių fasonų ir spalvų avies kailio
kalinius, taip pat paltus iš avies kailio gabaliukų. Valome ir
pataisome. Parduodame avies kailio apvalkalus auto.
sėdynėms, kilimus iš avies kailio gabaliukų ir avies kailio
šlepetes.

Family Furs Co.
4171 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60632
Tel. 847-4027

Atidaryta kasdien 10 ryto - 7 v. p.p.
Šeštadieniais 10 ryto - 5 v. p.p.
Sekmadienį uždaryta

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS GREIT PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI
NAMUS per šią įstaigą, prašome
paminėti, kad esate arba norite būti
Rimo Stankaus klientais. Nuosa-
vybės įkainavimas nemokamai.

Namų apžiūrėjimui
Sekmadienį, spalio 2 d., 1-4 v. p.p.
6110 S. Major — 5½ kamb. mūrinis su 3
miegamais kamb. 1¼ modern. vonia. Liuk-
sus virtuvė su medžio spintelėmis. Gražus
įrengtas rūsys. Centr. oro vėsinimas.
Aluminiu trim. 1½ garažo su automatinio
atidarymu. Labai gerai stovį, labai švari
nuosavybė. Paskubėkit!

3607 W. 58th Pl. 3 mieg. mūrinis, tik 4 m.
amžiaus; 20 pėdų virtuvė su ažuolinėmis
spintelėmis; 1-¼ prausyklos; ištisas rūsys;
didelis baseinas; centralinis šald.; daug
priedų. Puikus pirkiny. Skambinkite dabar.

3510 W. 58th St. 3 mieg., gražūs įrengtas
rūsys; 2½ prausyklos; didelė virtuvė; indų
plovimo mašina; 2 auto garažas su automa-
tiniu atidarymu; centr. šaldymas; aluminio
„trim“; „related living“; puikiai išlaikytas.
Greit parduosime, skambinkite dabar.

11248 S. St. Louis, visai naujas 3 mieg.
mūrinis „bi-level“ namas su 1-¼ prausyk-
los; L formos valgomasis; įrengtas rūsys;
šeimos kamb. su židiniu, „Thermal“ lan-
gai; aluminio „trim“; daug priedų. Skubė-
kite.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik pa-
skambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai
sėkmingai jums patarnaus. Mes jums
galime padėti, nes daugiau stengiamės.
Namo įvertinimui skambinkite skubiai —
labai.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

Home for sale by owner; 3
bdrms., kitchen, living rm., din.
rm., TV rm.; air cond. \$57,900.
Tel. 776-2377.

FOR SALE

Parduodami įvairūs siūlai mezgimui
ir siuvimui. Kreiptis: Stithery
Plus, 12230 S. Harlem Ave., Palos
Heights, tel.: 361-7606.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996
10%—20%—30% pigiau mokėsit
už apdraudą nuo ugnies ir automobilio
pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS
ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir
įmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir
įžiningai.

655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

NAMŲ APŠILDYMAS
Išvalau ir remontuoju visų rūšių namo
šildymo įrengimus ir pakeičiu vandens
šildytuvus.

ALBIN BANYŠ
447-8806

"Hiring! Federal government jobs in your
area and overseas. Many immediate open-
ings without waiting list or test. \$15-68,000.
Phone call refundable. (602)838-8885.
Ext. 7765."

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI
NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąži-
ningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SAŽINGAI
PATARNAUJAME PIRKIME
BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosa-
vybę, taip pat pristatysim pagal pagei-
davimą, sąrašą parduodamų namų jūsų
rekomojamų aplinkų, mieste ar priemies-
ty. Suinteresuoti prašau skambinti ar
užteit pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER

284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti savo nuo-
savybę per Amerikos populiariausią
agentūrą, prašome skambinti Danutei
Ščerbaitei Mayer dėl sąžiningo patar-
navimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

FOR RENT

Išnuomojamas 5 kamb. butas antra-
me aukšte su virimo plyta, šaldytuvu,
kilimais. Geras susisiekimas. Skam-
binti 776-4513.

Apt. for rent: 1 bedrm., heat incl.,
250.00 per mo. Vic. 53 & Kedzie. No
children or pets. Call 434-7477. If no
answer, leave message.

Išnuomojamas 5 kamb. šviesus
butas antrame a. Su šiluma. Maquette
Parko apyl. Galima užimti nuo spalio
4 d. Tel. 460-4055.

Išnuomojamas 5 kamb. butas
Marquette Parko apyl. Skambinti
471-2239.

HELP WANTED

PLASTICS MAINTENANCE SET-UP INJECTION MOLDING

Position available for persons to perform
maintenance/set-up functions in thermo-
plastic injection molding operation on day
shift.
Must have a minimum of 3 years expe-
rience in this work. Must read, write &
speak English.

Call Mr. Leavitt
442-8800
between 8am and 3:30pm
SPECIALTY
PACKAGING
PRODUCT, INC.
7400 W. Cermak Rd.
North Riverside, Ill. 60546
An Equal Opportunity Employer M/F

Needed mature woman speaking
English Mon. thru Thurs. for 2 school-
age boys and dog, vic. of Harlem &
Lake. References required. Call
366-2845.

Live-in babysitter for 2 children, ages
2 & 4; 6 days per week; call 887-7969
after 8 p.m. or 887-7971 day time.

Iškoma lietuvė gyventi kartu su vy-
resnio amžiaus moterim 3 mieg. kamb.
name. Šiluma įskaitoma. Arti bankas
ir krautuvės. Tel. 789-8858.

Reikalinga moteris prižiūrėti ligo-
nį. Nereikia keltis nakčiai. Gyventi vie-
toje, Marquette Parko apyl. Skambin-
ti: 436-2588.

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30 — 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Noltan Ave.
Willow Springs, IL 60480.
Tel: (312) 839-2511

REMKIME TAUTOS FONDA

ir padėkime ok. Lietuvai kovoje už jos teises.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI finansuoja Lietuvos lais-
vinimo darbus, ELTA biuletenį įvairiomis kalbomis
leidimą bei Europoje informacijos įstaigų ir radijo ban-
gomis skleidžiamas žinias, kurios neleidžia pasauliui
užmiršti apie tikrą padėtį Lietuvoje ir jos brutalią
okupaciją.

Prisiminkime LIETUVOS LAISVĖS IŽDA pagerbdami
artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkydami savo
palikimų reikalus.

Aukos, dovanos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių,
IRS Cert. No. 51-0172223.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

Lietuviai Californijoje

(Atkelta iš 4-to psl.)

klase, žymima, kad pavėlavęs. Labai svarbu patvulinoti mokykloje ir jos kieme. Jei dėl kurių priežasčių mokinytą dieną nebuvo klasėje, apie paskirtus namų darbus ir pamokas kitai dienai turi sužinoti iš savo draugų. Namų darbai turi būti atlikti rašalu. Drausmės palaikyti — geriausia vaikus susodinti alfabetine tvarka. Tačiau individo (paskiro mokinio) problemas iškelti prieš visą klasę yra vengtina, ypač jautrus mokinio amžius — tarp 11-14 metų. Žinoma, už didesnius nusizengimus (muštynes, vagystę) mokinį tenka kartais net laikinai pašalinti.

Pranešimas sukėlė daug diskusijų, kas iš viešos mokyklos taisyklių taikintina šestadienei, kurios lankymas paremtas savanorišku principu.

Apie lietuvių kalbos rašybą kalbėjo Pranas Visvydas mokytojas ir poetas. Jis su pažindino su kai kuriais naujaisiais rašybos pakeitimais. Pateiktas pavyzdžiai atkreipė dėmesį į taisyklą linksnių ir skiriamųjų ženklų vartojimą.

Dar buvo aptarta ir aiškintasi vadovėlių ir kitų mokymo priemonių vartojimas.

Tada įvyko pirmasis šiais mokslo metais Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokytojų posėdis, kuriame pranešta apie mokytojų sąstatą, jų dėstomus dalykus, pamokų tvarkaraštį ir apskritai mokyklos tvarką, ypač atsižvelgiant, kad šestadieninė mokykla naudojasi parapijos mokyklos klasėmis. Taip pat prisiminta mokytojų studijų savaitė Dainavoje ir atkreiptas dėmesys į mokyklos renginių kalendorių.

Ig. M.

PRASIDĖJO MOKSLO METAI

Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinė šeštadieninė mokykla mokslo metus pradėjo rugsėjo 17 d. Visiems susirinkus mokyklos kieme, pasveikino vienas iš mokyklos direktorės narių A. Žemaitaitis, ir toliau — bendra malda, vėliavos pakėlimas, Tautos himnas. Iš čia mokytojai, mokiniai ir jų tėveliai nuėjo į bažnyčią. Mišias atnašavo prel. V. Bartuška,

kuris pasakė ir pamokslą, išryškindamas reikala gerai mokėti lietuvių kalbą, nurodydamas pavyzdį dabartinio poezijos Jono Pauliaus II, daug kartų kalbėjusio lietuviams jų gimtąja kalba ir tos jo kalbos yra perduodamos radijo bangomis į Lietuvą. Per Mišias buvo gražiai giedama. Giedojimus vedė G. Radvenytė. Iš bažnyčios visi sugrįžo į mokyklos kiemą. Čia mokytoja M. Sandanavičiūtė-Newsom, R. K. Vidžiūnienė. Besimokančių lietuvių kalb. I grupės — mokytoja D. Trotmanaitė ir D. Navickaitė; II grupės — V. Gedgaudienė. Dainavimo mokytoja A. Jurgutis; tautinių šokių — D. Varnienė; padėjėjai — J. Buženas, R. Zukienė, pianistė — O. Barauskienė. Tikybos mokytoja J. Venckienė. Seminarą vedė P. Visvydas ir A. Žemaitaitis. Mokyklą tvarko direktorė M. Sandanavičiūtė-Newsom, V. Gedgaudienė ir A. Žemaitaitis. Knygyno vedėja D. Gricienė. Mokyklos globėjas klebonas kun. dr. A. Olšauskas.

Mokyklos ūkiniais reikalais rūpinasi tėvų komitetas, kurio pirm. yra R. Vitkienė; kiti nariai: A. Mošinskienė, V. Markevičienė, R. Aniliskienė, K. Dudorienė ir dr. Š. Karuža. Šiais mokslo metais numatyti didesnieji renginiai: Kalėdų eglutė, Tautos dainiaus Maironio minėjimas ir, mokslo metus baigiant, mokyklos 40 metų sukakties atžymėjimas.

Mokyklos tėvų komiteto susirinkimas šaukiamas spalio 8 d. Numatoma, kad šiemet mokyklą lankys arti 100 mokinių.

Ig. M.

Mirus brangiam draugui ir kolegai Lietuvos ir išeivijos teatre dramos aktoriui

A.†A.

ALGIMANTUI DIKINIUI

su giliu liūdesiu reiškiamame užuojautą jo žmonai, aktolei MARYTEI LEMŠYTEI-DIKINIENEI, vaikams ŽIVILEI ir JONUI, kitiems giminėms bei kolegoms ir bičiuliams.

Grazina ir Jurgis Blekaičiai
Jonas Kiznis

Jauniausiam Broliai Lietuvoje mirus,

dr. GEDIMINUI BALUKUI

ir jo šeimai reiškiamame gilią užuojautą.

Beverly Shores Lietuvių klubas

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
Muzikas
PETRAS
VACBERGAS

Minėdami jo mirties metines, kviečiame gimines, jo draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose, kurios bus atnašaujamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje š.m. spalio mėn. 6 d., 9:00 val. ryto. Po šv. Mišių — paminklo šventinimas Tautinėse kapinėse.

Liūdintis brolis Leonas.

PADĖKA

A.†A. ANTANAS BILITAVIČIUS

Mirė 1988 m. rugpjūčio 14 d. ir buvo palaidotas rugpjūčio 18 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame kun. F. Kireliui už tartą atsisveikinimo žodį ir už maldas koplyčioje.

Širdingai padėką reiškiamame kun. A. Tamošaičiui už apeigas koplyčioje, gedulingas šv. Mišias ir atliktas apeigas kapinėse.

Širdingai dėkojame Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vadui A. Paukštei už pavyzdinai suorganizuotą laidotuvių apeigų tarnybą ir už atsisveikinimą su velioniu. Nuoširdi padėką vėliavų tarnybai, garbės sargybai ir karsto nešėjams.

Nuoširdžiai dėkojame visiems giminėms, draugams bei pažįstamiems už atsilankymą į koplyčią ir dalyvavimą laidotuvėse. Ačiū už pareiktą užuojautą asmeniškai, laiškais ir spaudoje. Nuoširdžiai ačiū už maldas, geles, šv. Mišias ir kitiems tikslams nurodytas aukas.

Širdingai dėkojame laidotuvių direktoriui J. Rudminui už nuoširdų ir rūpestingą laidotuvių sutvarkymą.

Nuliūdę: sūnūs, dukterys, marčios, žentai ir anūkai.

TREJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. MARY ŽIBAS

Jau suėjo trys metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą motiną, kurios netekome 1985 m. rugsėjo 26 d.

Nors laikas bėga, bet mes jos niekada negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jai amžiną ramybę.

Už jos sielą šv. Mišias bus atnašaujamos Šv. Kazimiero seserų vienuolyne, spalio 8 d.

Maloniai kviečiame visus — gimines, draugus ir pažįstamus pasimelsti už a.a. Mary sielą.

Nuliūdusi duktė.

Mirus Dėdei

A.†A.

MARIJONUI PUKELIUI

reiškiamame nuoširdžiausią užuojautą MARIJAI KUPRIENEI ir jos šeimai.

Dalia Gaškaitė
Aldona ir Kazimieras Jankauskai
Genė Maldėnienė
Pranutė ir Mečislavas Skruodžiai

A.†A.

ONAI JUODKIENEI

mirus, sūnui ADOLFUI-VYTAUTUI JUODKAI, dukrai EMILIJAI VALANTINIENEI, giminėms ir artimiesiems reiškiamame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdimė.

Antanas ir Aniceta Januškos

DRAUGAS, šeštadienis, 1988 m. spalio mėn. 1 d.

7

A.†A.

MARIJONAS PUKELIS

Mirė š.m. rugsėjo 18 d., sulaukęs 94 metų. Buvo kilęs iš Prūsinskių-Pukeliškių dvaro, Kelmės val., Raseinių apskr. Pokario metais gyveno Eichsteto-Rebendorfo stovykloje, atvykęs Amerikon — Baltimorėje.

Liūdesį liko žmona Vanda Rudavičiūtė, duktė Danutė Laukienė su vyru Eduardu, anūkė Julytė, sesers duktė Marija Kuprienė su šeima. Po iškilmingų gedulo pamaldų buvo palaidotas Putname, Nekalto Prasidėjimo vienuolyne kapinėse.

Liūdinti žmona ir duktė su šeima

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Š.m. spalio 2 d. sukanka vieneri metai, kai staiga ir netikėtai buvo pašauktas amžinybėn mūsų mylimas, nepamirštamas Vyras, Brolis ir Dėdė

A.†A.

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

Šią liūdną sukaktį minint, šv. Mišias bus atnašaujamos š.m. spalio 2 d. 9 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Chicagoje.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose šv. Mišiose.

Liūdinti šeima

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. 652-5245

THE INSURED ONE YEAR CD THAT PAYS MORE!

INDĖLIS	KŪRSAS	METINIS PRIEAUGIS
\$50,000	8.00%	8.243%
10,000	7.50%	7.714%
5,000	7.35%	7.555%

Kursas galioja nuo rugsėjo 22, 1988, tačiau gali būti pakeistas bet kuriuo metu. Anksčiau sertifikatus išėmus — atitinkama pabauda.

Šiek tiek žemesniu kursu sertifikatus galima išpirkti su \$1,000. Paskambinę sužinosite detales. Taip pat pas mus gaunama „Postage-paid Save-By-Mail Kit“.

Founded 1924

American Security Federal

Offices: 2700 W. 59th St., Chicago, IL 60629, Ph. 436-4100
5400 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60632, Ph. 776-4400

HELPING YOU GROW...

The American Way

APLINK MUS

x JAV Lietuvių Bendruomenės naujos tarybos pirmoji sesija prasidėjo penktadienį, rugsėjo 30 d., Holiday Inn, 7353 S. Cicero Ave. Posėdžiai buvo nuo penktadienio pietų iki vakaro, jie eina šeštadienį, kada yra pirmininko ir krašto valdybą rinkimai, ir sekmadienį iki 12 val. Marijonų koplyčioje, 6336 So. Kilbourn Ave., bus 12:15 val. šv. Mišios visiems sesijos dalyviams spalio 2 d.

x Margučio koncertas „Nauji vardai — nauji balsai“ rengiamas spalio 2 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centre. Programą atliks Julianne Barnes — sopranas, Algis Valiūnas — bosas-baritonas ir Edward Zelnis — tenoras. Akompanuos Manigirdas Motekaitis. Bilietai Margučio raštinėje ir Gifts International parduotuvėje. Sekmadienį bilietų kasa Jaunimo centre pradės veikti 1 val. p.p. Koncertas prasidės punktualiai. Prašoma nesivėluoti. Po koncerto bus bendros vaišės kavinėje.

x Lietuviškų audinių audimų šeštadieniais, spalio 1 d., 8 d., 15 d., 22 d. ir 29 d. Balzeko Lietuvių kultūros m. zėje demonstruos Lietuvių Tautodailės instituto aučius. Gera proga visuomenei arčiau susipažinti su šia liaudies meno šaka.

x Rūta Šalčinienė Dalyvaus jaunųjų dailininkų parodoje, kuri vyks „Ateities“ akademinio savaitgalio metu. Paroda atidaroma Ateitininkų namuose Lemonte sekmadienį, spalio 2 d., sekmadienį, 12 val.

x Dėmesio norintiems vykti su sportininkais į Australiją š.m. gruodžio mėn. 20 d. Vietų skaičius ribotas. Prašau skubiai registruotis pas American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel.: 312-238-9787.

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

x Estrados solistė Birutė Petrikytė koncertuos pirmą kartą Chicagoje, šeštadienį, spalio 1 d. 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Dainos ir muzikos mėgėjus kviečia Santara-Šviesa.

x Kaledų šventės ir Nauji Metai Lietuvoje! Praleisite šventes ir sutiksite N. Metus su giminėmis. Ekskursija išvyksta gruodžio 21 d., grįžta sausio 3 d. 1989. Prašome skubiai registruotis. Vietų skaičius ribotas. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 1-312-238-9787.

x American Travel Service Bureau parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi skirti į New Yorko ir Washingtono į Chicago, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New York, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Tą patį patarnavimą atlieka ir grįžantiems į Lietuvą. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 1-312-238-9787.

x Prof. dr. Vytautas Vardys turėjo konferenciją New Yorke ir, grįždamas pro Chicago, pranešė, kad konferencija gerai praėjo. Savo namuose Norman, Okla., šeštadienį jis turėjo oficialias išleistuves, kaip buvęs trejus metus politinio fakulteto vadovas.

x Vytautas Bieliauskas kalbės apie Lietuvių Bendruomenę ir įvykius Lietuvoje „Ateities“ akademiniame savaitgalyje IX.30-X.2. Jo paskaita bus Ateitininkų namuose, Lemonte, spalio 2 d., sekmadienį, 1 val. p.p.

x Kun. Alfonsas Svarinskas, ilgametis kalnys už tikėjimo laisvę okupuotoje Lietuvoje, atvykęs į Vokietiją ir apsiėjęs pas vysk. A. Deksnį ir jo bibliotekoje suradęs Chicagoje išleistus „Lietuvos bažnyčių“ knygų tomas, susipažinęs su jų turiniu, atsiuntė autoriui malonų laišką, kuriame pasidžiaugė, kad jo, kun. J. Zdebskio, kun. Sig. Tamkevičiaus ir kitų dvasininkų kalinių vardai tinkamu būdu atžymėti knygose. Laišką baigia žodžiais: „Jūs padarėte tikrai didelį ir reikalingą darbą. Tegul Dievas atlygina“.

x ALRK Moterų sąjungos 46 kuopa šiemet švenčia 35 metų gyvavimo ir darbo sukaktį. Lapkričio 12 d. rengiamas didelės sukaityties paminėjimas. 11 val. ryto bus šv. Mišios Marijonų vienuolyno koplyčioje su jungiečių intencija ir už mirusių nars. Po Mišių bus pietūs Sharko's West restorane, 6301 W. 63rd St. Rengimo vadovė yra Viktorija Leone. Visos dalyvaukime.

x Daugybė laimėjimų jūsų laukia Liet. Kronikos Sąjungos renginyje spalio 8 d. Jaunimo c. salėje. Bus meninė programa, vakarienė ir šokiai. Visus moloniai kviečia Liet. Kronikos Sąjungos valdyba. Status užsakyti iš anksto šiais telefonais: 925-7215 arba 436-6641.

x Išnuomojamas mieg. butas Evergreen Parke prie autobusų sustojimo. Skamb. 448-4551.

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A & L Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. 60609. Tel. 1-312-523-9191.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

x Dirbantys vyrai ieško kambario su baldais ir virtuve arba be virtuvės. Rašyti: John Barton, 4401 S. Talman Ave., Chicago, IL 60632.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priimamais nuosimčiais. Kreiptis į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. V17-7747.

x Ieškome moters prižiūrėti senutę. Skambinti 881-7394.

x Maloniai kviečiam visus, o ypač Chicago viešinius JAV LB Tarybos narius, dalyvauti „Ateities“ žurnalo vakare. Vakariene, jaunimo kūrybos premijos, linksmi vaidinimai, šokiai Jaunimo centro didžiojoje salėje šį šeštadienį, 7 v.v. Vietas užsakyti skambinant 434-2243.

x Joniškėčių Angelų Sargų atleidų šventė prasidės pamaldomis spalio 2 d., sekmadienį, 12 val. Jėzuitų koplyčioje. Po pamaldų, pabendravimo kavutė bus Jaunimo centro kavinėje. Tikimasi susilaukti daug joniškėčių iš kitų miestų.

x Balso direktorių suvažiavimas bus lapkričio 5 ir 6 dienomis Detroito Šv. Antano parapijos salėje. Parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas yra aktyvus balfininkas, Detroito skyriaus vicepirmininkas. Suvažiavimą globoja Balso Detroito direktoriai ir veiklioji skyriaus valdyba.

x Chicagos Lietuvių Tautodailės institutas rengia Anastazijos ir Antano Tamošaičių knygos „Lithuanian Sashes“ supažindinimo kultūrinę popietę spalio 9 d., sekmadienį, 2 val. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Apie knygą kalbės menotyrininkė Viktorija Matranga ir autorė Anastazija Tamošaitienė. Parodoje bus eksponuotos senovinės lietuvių juostos iš A. ir A. Tamošaičių rinkinio, Chicagos Lietuvių Tautodailės instituto archyvo ir naujai austos juostos. Visuomenė kviečiama susipažinti su šia reta knyga ir aplankyti parodą.

x „Ateities akademiniame savaitgalyje“ spalio 1-2 d. Chicagos Jaunimo centre ir Ateitininkų namuose bus ypatinga proga išgirsti apie įvykius Lietuvoje iš įvairių perspektyvų — jaunosios kartos, Vliko, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, Laisvės Lygos atstovų, gyvenančių išsivijoje. Visuomenė kviečiama pasinaudoti šia proga ir ateiti pasiklausyti prelegetų ir dalyvauti diskusijose.

x Paremsite Lietuvos Dukterų dr-jos veiklą, atsilankydami į jų ruošiamą Rudens pokylį spalio 22 d., 7 v.v. Jaunimo centre. Puiki vakarienė, turtinė loterija, kuriai prašome fantų. Bilietai dr-jos raštinėje 10-2 val. Tel. 925-3211.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis į V. Karosaitę — Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766.

x Reikia gero automobilio? Didžiausias vartotų mašinų pasirinkimas West Suburban Auto Sales, 1100 Lake, Melrose Parke. Tel. 343-7990. Įsitikinkite — mūsų kainos žemos!!!

x Dėmesio Video aparatų savininkai! Galbūt esate pastebėję, kad užsieninių vaizdajuosčių negalima naudoti amerikietiškos gamybos rekorderiuose ir atvirkščiai. Norint vaizdajuosčių panaudoti, reikia jas „išversiti“ — pritaikyti. Už labai prieinamą kainą IHF Productions pritaikys jūsų vaizdajuosčių kasetes greit ir tiksliai, naudodami „state-of-the-art digital“ aparatus. Kainoraštį galite gauti atsiųskite arba parašydami žemiau nurodytu adresu, arba skambindami 312-436-0038. Taip pat čia galima pirkti arba išnuomoti lietuviškų dokumentinių filmų. IHF Productions patenkins visus jūsų video poreikius. Sav. Petras Bernotas. IHF PRODUCTIONS, 3015 W. 59th St., Chicago, IL 60629.

Dainavos meno ansamblio su savo mokytojais rengiasi naujam pastatymui. Iš kairės viduryje sėdi: Rasa Šoliūnaitė-Poskočimienė, Darius Polikaitis — muzikos vadovai, akt. Zita Visockienė — režisierė ir Irena Smieliauskienė — šokių mokytoja.

Nuotr. A. Plenio

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

SPALVINGOS „LIETUVIŠKOS UŽGAVĖNĖS“ SCENOJE

Į pasiteiravimą, kada „dainaviečiai“ repetuoja „Lietuviškas užgavėnės“, telefonu atsiliepusi Danguolė Ilginytė, valdybos pirmininkės Mėtos Gabalienės

x Joniškėčių Labdarybės ir kultūros klubo po atostogų susirinkimas bus antradienį, spalio 4 d., 1 val. po pietų Anelės Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave. Po susirinkimo bus vaišės.

x Tautinių šokių šventė ek-rane — tai programa vakarone, kuri bus penktadienį, spalio 7 d., 7 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Kviečiami visi, kurie Tautinių šokių šventėje dalyvavo, prisiminti, kurie neturėjo laimės dalyvauti, pamatyti aštuntą Tautinių šokių šventę, įvykusią šią vasarą Hamiltone, Kanadoje. Visus kviečia ir visų laukia Jaunimo tautinis ansamblis „Grandis“.

x LIETUVIŲ FONDAS yra įsipareigojęs, sukaupus 5 milijonus pagrindinio kapitalo, išleisti antrą istorinę knygą — narių vardyną. Įnašus ir nuotraukas siųsti prašoma L. Fondo raštinė, 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629. Nauji nariai ar esamieji nariai, padidinę savo įnašą 100 dol. auka dalyvaus lapkričio 12 d. bankete kaip svečiai. Banketas įvyks Martinique pokylį salėje. Bus gera vakarienė, meninė programa ir šokiai.

x DAINAVOS ansamblis stato lietuviškų Užgavėnių spektaklį, kuris įvyks spalio 30 d. 3 v. p.p. Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje. Taktininkauja tautinių šokių ansamblis „Grandis“, vad. Irenos Smieliauskienės. Spektaklio bilietai gaunami „Gifts International“ Vaznelio parduotuvėje, 2501 W. 71st St., tel. 471-1424.

x Liet. Mot. Fed. Chicagos klubo pirmutinis veiklos metų susirinkimas įvyks š.m. spalio 9 d. 12 v. p.p. SEKLYČIOJE. Bus pasakojama apie praėjusį „General Fed. of Women's Club“ suvažiavimą ir aptariama šių metų veikla.

x Dėmesio! Jeigu ruošiatės pirkti ar parduoti namą Cicero, Berwyn, Riverside, Westchester ar kituose vakariniuose priemiestiuose, kreipkitės į Alex Realty, 5727 W. Cermak Rd., Cicero, IL. Tel. 656-2233. Įstigai vadovauja Aleksas Šatas ir sūnus Viktoras. Viktoras Šatas — profesionalus nuosavybių apkaituotojas. Įvertina palikimus. Jo patarnavimu naudojasi bankai, taupymo bendrovės ir privatūs asmenys. Jeigu mes negalim parduoti: mes galim patys nupirkti!

„dešinioji ranka“, paaiškino, kad repetacija bus šį vakarą Jaunimo centre 7:30 val. Prašė užteiti pasiūlymą.

Jaunimo centro mažojoje salėje radau „Lietuviškų užgavėnių“ skripto autorę rašytoją Danutę Brazytę-Bindokienę, režisierę Zitą Kevelaitę-Visockienę ir grupę artistų — vaidintojų. Užkalbinta rašyt. Bindokienė, pagal skriptą čia stebinti repetacijos eigą, sakė su artistų grupe šiandien repetuojame pirmą kartą. Pasidžiaugė gerai pasisekusiu vaidinimu „Lietuviškos vestuvės“ (taip pat skripto autorė), gerai praeis ir šis dviveiksmis vaidinimas, o po to bandysime ką nors didesnio. Sakė, scenon įjungtas jaunimas, kuris noriai dalyvauja, pagerėja lietuvių kalbos mokėjimas ir ta pačia proga išsijungia ir į lietuvišką organizacinę veiklą.

Režisierė aktorė Zita Kevelaitytė-Visockienė, „Dainavos“ valdybos pakviesta, mielai atėjo į pagalbą. Lietuviškų užgavėnių spektaklyje dainaviečiai spalvingai pasirodys choro dainomis, tautiniais šokiais bei puikiu vaidinimu padarys gražų įnašą į mūsų lietuvišką veiklą išsivijoje. Akt. Visockienė iš savo darbo patirties vaidintojų grupei kažką aiškino, žodžių bei pavyzdžiais cementavo spektaklio branduolį.

Viliojamas melodingų choro dainų, užlipau ir į Jaunimo centro didžiąją klasę antram aukšte. Čiagi šio spektaklio muzikos vadovai: akompaniatorė

Rasa Šoliūnaitė-Poskočimienė pasodinta prie pianino, o Darius Polikaitis klasės gale diriguoja keletai dešimtų susėdusių „Dainavos“ choristų. Darius Polikaitis, dar jaunas, bet gabus muzikas, neabejotinai turi gražią ateitį. Rasa jau seniau prisiveržusi iš parapijų ribų muzikos, tautinių šokių bei vaidybos veikloje. O „Dainavos“ ansamblis, gimęs 1945 m. Hanau stovykloje Vokietijoje, tebegarsina lietuviško meno puoselėjimą tarp savų bei svetimųjų. Naujos ir senoviškos dainos repeticijoje nukėlė į senovės užgavėnės arba kaimo tautos užgavėnės. „Grandies“ ansamblio, vadovaujamo Irenos Smieliauskienės, repetacijos vyksta kitu laiku.

„Dainavos“ ansamblio valdyba rugsėjo 7 d. LB būstinėje buvo sukvietusi meninius vadovus, spaudos-radijo bendradarbius ir kitus. Valdybos pirm. Mėta Gabalienė supažindino su dalyvaujančiais. Papasakojo „Dainavos“ ansamblio rūpesčius bei džiaugsmus. Dr. L. Kriauciūnas „Dainavos“ globėjas, savo ir žmonos Irenos vardu pasveikino vadovus, informaciją ir svečius. Pasidžiaugė „dainaviečių“ sugrįžimu į mūsų tautinių papročių puoselėjimą. „Dainavos“ ansamblio išlaidoms sumažinti čia įteikė 1000 dol. čekį. Dr. Kriauciūnas yra didelis liaudies tautinių papročių mylėtojas ir rėmėjas. Visi buvo pavaišinti puikia vakariene.

Dainavos ansamblio valdyba. Priekyje — R. Likanderytė; pirmoji eilėje sėdi: D. Ilginytė ir pirm. M. Gabalienė; stovi: J. Vieraite, N. Rubienė, S. Daulienė ir Č. Geležūnas.

Nuotr. A. Plenio

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Poetas Pranas Lembergas, „Tau, sesute“ ir kitų dainų autorius, rugsėjo 17 d. buvo šeimos ir draugų prisimintas gražioje kūrybos popietėje, vykusioje Santa Minica, Cal. Neseniai iš ok. Lietuvos su vyru Antanu atvykęsi ir Los Angeles apsigyvenusiu smuikininkė Danutė Griškevičienė subtiliai atliko smuiku keletą Lemberto dainų.

— Šv. Kazimiero parapijos mokykloje Los Angeles, Cal., rugsėjo 17 d. prasidėjo šeštadieninė liutuanistinė mokykla, kurioje veikia 10 klasių, baigusiems 10 skyrių kursai, silpnai mokantiems lietuvių kalbos dėstymas. Spalio 16 d. bus didysis parapijos balius, kuriame meninę programą atliks vyrų kvartetas ir pianistė Raimonda Apeikytė, jam akompanuodama ir paskambindama savo kompozicijų.

— Prie Šv. Kazimiero parapijos Los Angeles veikia Šv. Vardo draugija. Kas antrą mėnesio sekmadienį draugijos vyrai turi savo pamaldas, o po to salėje pusryčius ir trumpą susirinkimą. Šiuo metu Šv. Vardo draugijai pirmininkauja Julius Kiškis.

— A.a. Janina Shepetienė, 74 metų amžiaus, po ilgos ligos mirė Los Angeles rugpjūčio 29 d. Velionė buvo baigusi universitetą, priklausė „Filiae Samogitiae“ korporacijai. Palaidota Forest Lawn kapinėse. Nuliūdime liko vyrai Stasys, dukros Irena ir Kristina su šeimomis.

KANADOJE

— Toronto Pranciškonai gavo žinią, kad Izraelyje, kur gyvena ir dirbo, 81 metų sulaukęs, mirė brolis Jeronimas Petrauskas, OFM. Jis palaikė ryšius su laisvojo pasaulio lietuviams ir skaitydavo lietuvišką spaudą.

„Dainaviečiai“ jau daugiau kaip metus repetuoja šį tautinį spektaklį. Paremkime „dainaviečių“ ir kitų ten dirbančių pastangas išlaikyti liaudies tautinius papročius. Suteikime jiems atpildą, pripildydami Marijos auditoriją.

„Dainavos“ valdyba: Mėta Gabalienė — pirmininkė, Danguolė Ilginytė, Juozas Vieraitis, Nijolė Rūbienė, Salomėja Daulienė, Rita Likanderytė ir Česlovas Geležūnas. Be to, tekste nepamatinėta spektaklio tarnyba: dail. J. Daugvila, dail. Ada Sutkuvienė, Č. Rukuiža.

Juozas Šlajus

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą